

gemeente
Zuidplas

Perspectiefnota 2017

Inhoud

Inleiding 3

Financiële situatie

Tabel resultaat programma's perspectiefnota 2017 5

Programma's

Programma 1 Dienstverlening en Bestuur 8

Programma 2 Samenleving 17

Programma 3 Werk, Economie en Duurzaamheid 32

Programma 4 Ruimtelijke ontwikkeling 42

Programma 5 Leefomgeving 50

Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen 59

Inleiding Perspectiefnota 2016

Doorpakken en verder uitrollen

Een hoogwaardige samenleving, die we met zorg doorgeven aan toekomstige generaties. Met dit streven maakte het college bij zijn aantreden het ambitieniveau voor de bestuursperiode 2014-2018 duidelijk. In het collegeprogramma klonk het besef door van een snel veranderende wereld, die een andere houding vraagt van de lokale overheid. Het college speelde hierop in met de aankondiging van vooruitstrevend beleid, nieuwe ideeën en een duurzame dialoog tussen inwoners, ondernemers en overheid. Nu, twee jaar later, maken we de tussentijdse balans op.

Vooropgesteld dat sommige doelstellingen een meerjarig karakter hebben, is de gemeente Zuidplas halverwege deze bestuursperiode op de goede weg. Zo trekken inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers bij de totstandkoming van beleid steeds vaker op met de gemeentelijke organisatie. Mede dankzij diverse informatie- en dialoogavonden staat het besluitvormingsproces meer en meer in het teken van samenwerking. Daarnaast heeft Zuidplas met het digitaal inwonerpanel en het innovatiefonds twee mooie instrumenten in handen om burgerparticipatie verder vorm te geven.

Dat de inbreng van inwoners kan leiden tot verbeteringen, zien we bijvoorbeeld terug in de aanpak van de openbare ruimte in woonwijken. De feedback die inwoners gaven tijdens informatie- en inspiratieavonden, staat aan de basis van de kwaliteitsimpuls die vanaf dit jaar merkbaar wordt. Ook zetten we in 2016 de zorgverlening aan inwoners voort. Door de inzet van zorginstellingen, de gemeentelijke organisatie en andere betrokkenen is iedere inwoner van Zuidplas verzekerd van de continuering van zorg. Nu de benodigde infrastructuur hiervoor een feit is, richten we ons de komende jaren op inhoudelijke vernieuwing en een verandering van cultuur.

Duurzaamheid is inmiddels een vast onderdeel in het denken en doen van de gemeentelijke organisatie. Voor inwoners en ondernemers is dit het meest zichtbaar in het faciliteren van de gezamenlijke inkoop en plaatsing van zonnepanelen. Maar Zuidplas laat ook zien dat duurzaamheid verder gaat dan alleen energie. Dankzij een succesvol participatieproject beschikt onze gemeente sinds kort over een tweedekanswinkel, met werkplekken voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook als het gaat om financiën streeft het college naar een duurzaam huishoudboekje. Zuidplas beschikt over een meerjarig sluitende begroting en inwoners zien dit terug in lagere lasten.

Het college beseft dat er niet zoiets bestaat als een samenleving die af is. Op het terrein van afvalscheiding loopt de gemeente Zuidplas voorop in de regio, maar we houden onze ogen open op zoek naar verbetering. Verder is de kans groot dat 2016 het jaar wordt waarin we in iedere dorpskern uitbreidingen realiseren. Maar ook met een groter woningaanbod en kortere ruimtelijke procedures rekenen we onszelf niet rijk. De wens blijft om nóg meer samen te doen met inwoners en ondernemers, zodat onze kinderen kunnen opgroeien in een leefomgeving van hoge kwaliteit.

Alles overziende constateert het college dat het op schema ligt om de ambities en doelen uit het collegeprogramma waar te maken. De eerste twee jaren van deze bestuurlijke periode stonden in het teken van nieuw beleid. Aangezien op dat vlak grote stappen zijn gezet, komen in deze perspectiefnota geen nieuwe plannen aan de orde. Het college richt zijn aandacht op het uitvoeren van het beleid dat met de inspanning van velen tot stand kwam. De komende jaren is het een zaak van doorpakken bij het behalen van doelen en het verder uitrollen van ideeën die in gang zijn gezet.

In de perspectiefnota maakt het college inzichtelijk welke kosten zijn gemoeid met beleidswijzigingen en welk effect deze hebben op de financiële positie van de gemeente. Aan de hand van de informatie in deze nota, bepaalt de gemeenteraad de bouwstenen voor de programmabegroting.

Deze perspectiefnota gaat in op de versterking van het huidige beleid en het inzicht in autonome ontwikkelingen. Daarna geeft dit document voor elk programma en product de relevante onderwerpen weer, voorzien van een mogelijke financiële vertaling. Deze nota bouwt voort op de keuzes die in de vorige perspectiefnota zijn gemaakt. Daar waar nodig scherpt het college de ambities verder aan.

Het collegeprogramma 'Duurzaam, open en betrokken' vormt de basis voor het beleid van het college. Hierbij blijft het versterken van de beleidsontwikkelingen die in gang zijn gezet, het voornaamste doel. Echter, het continueren en aanscherpen van beleid en ambities is cruciaal voor het behalen van de beoogde maatschappelijke effecten.

Voor een nadere toelichting op de resultaten die al zijn behaald, heeft het college ook een Midterm Review samengesteld. Deze is als bijlage bij de perspectiefnota opgenomen. De Midterm Review is een document dat met infographics laat zien waar we staan ten opzichte van het collegeprogramma.

Financiële situatie

Tabel resultaat programma's perspectiefnota 2017

Als eerste is inzichtelijk gemaakt wat de financiële gevolgen van deze perspectiefnota zijn. Normaliter wordt een indicatie gegeven welke kosten gemoeid zijn met het nieuw voorgelegde beleid. Echter is in deze nota geen nieuw beleid opgenomen. Het zijn financiële effecten van reeds genomen besluiten of van finetuning van het reeds bestaande effect. Dus meer in de prestatie, hoe we het vastgestelde doel dat we voor ogen hadden kunnen realiseren.

Totaal overzicht financiële gevolgen programma's

Resultaat programma's perspectiefnota 2017	Begroting 2017	Meerjarenraming		
		2018	2019	2020
1 Dienstverlening en bestuur	-321.000	-443.300	-405.500	-402.500
2 Samenleving	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
3 Werk, economie en duurzaamheid	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
4 Ruimtelijke ontwikkeling	-	-	-	-
5 Leefomgeving	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
6 Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Totaal	-402.000	-524.300	-486.500	-483.500

Hieronder is inzichtelijk gemaakt hoe het verloop van de financiële positie over de jaren 2017-2020 er uit ziet na verwerking van de financiële buffer, na de verwerking van de voorjaarsnota en de gevolgen zoals opgenomen in deze perspectiefnota.

Totaal perspectiefnota 2016	Begroting	Meerjarenraming		
	2017	2018	2019	2020
Financiële positie 2016-2019 o.b.v. vastgestelde programmabegroting	250.000	795.000	1.098.000	1.309.000
Financiële buffer conform coalitieakkoord	-250.000	-500.000	-500.000	-500.000
Financiële positie 2016-2020, vóór voorjaarsnota 2016	-	295.000	598.000	809.000
Totaal doorverwerking begrotingswijzigingen tot de voorjaarsnota 2016	-	-	-	-
Financiële effecten voorjaarsnota 2016	508.200	-63.300	-476.900	-365.600
Financiële positie 2016-2020 inclusief voorjaarsnota 2016	508.200	231.700	121.100	443.400
Financiële effecten perspectiefnota 2016-2020	-402.000	-524.300	-486.500	-483.500
Financiële positie 2016-2020 inclusief voorjaarsnota en perspectiefnota	106.200	-292.600	-365.400	-40.100

Bedragen in hele euro's, -/- is nadeel ten opzichte van de begroting. + is voordeel ten opzichte van de begroting

Als eerste is de vastgestelde meerjarenraming uit de programmabegroting 2016-2019 weergegeven en de verwerking van de financiële buffer uit het coalitieakkoord. Als tweede wordt inzichtelijk gemaakt welke financiële effecten opgenomen zijn in de VJN 2016, hetgeen vervolgens de startpositie van deze PPN 2017 betekent. Als laatste zijn de financiële effecten weergegeven uit deze perspectiefnota.

De tekorten die de jaren 2018, 2019 en 2020 laten zien, vallen binnen de opgenomen structurele stelpost behoedzaamheidsbuffer. De behoedzaamheidsbuffer bedraagt structureel € 600.000 en is gebaseerd op 2% van de algemene uitkering uit het gemeentefonds, bedoeld om schommelingen in de algemene uitkering op te kunnen vangen.

Na doorrekening van de meicirculaire 2016 wordt de financiële positie duidelijk. De circulaire wordt tegelijkertijd behandeld met de perspectiefnota 2017 en voorgesteld wordt om de uitkomsten van deze perspectiefnota en de circulaire als basis te gebruiken om te komen tot een meerjarig sluitende programmabegroting.

Programma's

Programma 1

Dienstverlening en Bestuur

Daadkrachtig en transparant

Producten

Het programma bestaat uit de volgende producten:

- Bestuur en organisatie
- Dienstverlening
- Veiligheid
- Inwoners- en ondernemersparticipatie

Bestuur en organisatie

Doelstelling

De organisatie ondersteunt het bestuur optimaal bij het bereiken van zijn doelstellingen. Daarom ontwikkelen we naar een contractgemeente. Een contractgemeente is een kleine, professionele ambtelijke organisatie, gericht op:

- Het bieden van kwalitatief hoogwaardige en bereikbare dienstverlening;
- Het optimaal samenwerken met inwoners, bedrijven, organisaties en andere gemeenten;
- Het verkrijgen van tevreden en betrokken inwoners, bedrijven en organisaties.

Door taakverschuivingen en onze veranderende rol in de maatschappij is meer flexibiliteit nodig. Zowel werkstijl als werkomgeving moeten inspelen hierop inspelen. Dit doen we door een werkstijl te ontwikkelen om effectiever, efficiënter maar ook plezieriger te werken. Deze nieuwe werkstijl heet “Werkconcept Zuidplas” en past optimaal bij de eigenheid van de organisatie.

Achtergrond / ontwikkelingen

In een samenleving die voortdurend verandert, verandert de gemeentelijke organisatie mee. Met de reorganisatie van 1 april 2015 hebben we een belangrijke stap gezet in de vorming naar een contractgemeente. Dit was een ingrijpende wijziging in de structuur van de gemeentelijke organisatie.

Om onze inwoners, bedrijven en instellingen optimaal van dienst te kunnen zijn, moet de interne organisatie op hoog niveau functioneren. In feite werkt iedere medewerker mee aan de dienstverlening van de gemeente. Daarom moeten zowel de externe als interne dienstverlening met de maatschappelijke ontwikkelingen meebewegen (Werkconcept Zuidplas).

De organisatieontwikkeling bestaat uit vier pijlers. Deze pijlers zijn :

1. Structuur: welke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden medewerkers hebben;
2. Mens/cultuur: de wijze waarop managers en medewerkers in een organisatie met elkaar omgaan (uiting van de basiswaarden van een organisatie) en de ontwikkeling van competenties (kennis en vaardigheden);
3. Processen: de wijze waarop bedrijfsactiviteiten zijn georganiseerd;
4. Middelen: hulpbronnen, die faciliterend zijn aan de overige pijlers (onder andere geld, informatiemanagement en huisvesting).

Vanuit een programmatische aansturing worden de pijlers verder uitgewerkt en het werkconcept Zuidplas ingevoerd. Waar nodig wordt meer balans aangebracht. Pijler 1 (structuur) is met de reorganisatie neergezet. In 2017 ligt de focus daarom op de overige pijlers. Zo wordt samenhangend gewerkt aan de belangrijkste voorwaarden voor het goed functioneren van de organisatie. Het resultaat is dat wij onze gemeentelijke taken en dienstverlening naar onze burgers, bedrijven en instellingen naar behoren kunnen uitvoeren.

Beleid

Versterken

Cultuur- en organisatieontwikkeling (pijler 2)

Essentieel voor het succes van de ontwikkeling naar een contractgemeente is de doorontwikkeling van de cultuur door ander gedrag en een andere bestuur- en managementstijl. Burgers vragen nu eenmaal om een andere overheidscultuur die aansluit op de nieuwe rol van de gemeente. De gemeente en haar ambtenaren spelen hierop in door meer omgevings- en politiek bewust, resultaatgericht en flexibel te zijn. In 2017 gaat daarom extra aandacht naar de cultuur- en organisatieontwikkeling uit.

Maximaal digitaal (pijler 3 en 4)

Omdat de samenleving dit van de gemeente vraagt en om efficiënt te werken besteden we veel aandacht aan digitaal werken binnen de organisatie (aan de achterkant). Hiermee bieden we niet alleen aan de dienstverleningskant producten digitaal aan, maar verwerken die producten ook binnen de organisatie digitaal.

*Vernieuwen***Maximaal digitaal**

De ontwikkeling van informatievoorziening vindt plaats op basis van de strategische uitgangspunten uit het Informatiebeleidsplan 2016 – 2019 en de aandachtsgebieden uit het Uitwerkingsplan 2016. Door het invoeren van standaarden en digitaal werken wordt het mogelijk om in de dienstverlening producten ‘in één keer goed’ aan de klant te leveren. Informatievoorziening regelt en ondersteunt het proces naar digitalisering. Digitalisering van documenten, digitaal werken en maximaal digitaal vragen om aanpassing van systemen en werkwijzen. Hierbij sluiten wij zoveel mogelijk aan op landelijke programma’s op het gebied van dienstverlening en e-Overheid.

Met het versterken van het intern digitaal (ver)werken ontstaan er mogelijkheden om managementinformatie beter te ontsluiten en de werkwijze rondom bijvoorbeeld de P&C-cyclus te moderniseren.

Huisvesting gemeentelijke organisatie (pijler 4)

2017 staat in het teken van de bouw- of renovatiefase, afhankelijk van besluitvorming. Het doel is om een moderne werkomgeving te realiseren, die samenwerking en ontmoeting stimuleert en waarin vergaderprocessen verbeterd zijn. Het uiteindelijke streven is één pand en één cultuur.

Informatievoorziening (pijler 4)

Inwoners, bedrijven en instellingen staan centraal en mogen rekenen op een optimale dienstverlening. In de communicatie met inwoners zal het digitale kanaal aan het einde van deze collegeperiode het eerste kanaal zijn. De infor-

matievoorziening is een strategisch middel bij de ontwikkeling van digitale dienstverlening. De dienstverlening kenmerkt zich doordat deze mensgericht, snel & zeker én toegankelijk is.

Met deze manier van informatievoorziening kunnen inwoners 24 uur per dag producten en diensten digitaal aanvragen en de status van afhandeling volgen. Aan inwoners mag slechts eenmalig naar gegevens worden gevraagd. Dit betekent dat een centrale gegevensopslag en –beheer noodzakelijk is. Deze is voor meervoudig gebruik geschikt.

Dienstverlening

Doelstelling

Inwoners en ondernemers staan centraal in het denken en handelen bij de gemeente Zuidplas. Het helpen van deze doelgroepen gebeurt slim, snel, slank en soepel. Het college schrapt overbodige regels en bewaakt de afhandeling van aanvragen. Afhandeltermijnen zijn van tevoren duidelijk. Zo weten inwoners en ondernemers wat zij van de gemeente kunnen verwachten.

Achtergrond / ontwikkelingen

De afgelopen twee jaar hebben wij sterk ingezet op het verbeteren van onze (digitale) dienstverlening. Steeds meer E-formulieren zijn inmiddels op de vernieuwde gemeentelijke website beschikbaar zodat inwoners en bedrijven digitaal zaken met ons kunnen doen. Intern zijn we er op voorbereid aanvragen ook digitaal af te handelen en inwoners en bedrijven inzicht te geven in de status van de aanvraag via "Mijn gemeente" op onze website. Hiermee handelt de gemeente in lijn met het overheidsbrede programma Digitaal 2017.

De centrale overheid zet actief in op het gebruik van MijnOverheid, de persoonlijke website van burgers voor overheidszaken. MijnOverheid biedt de burger drie functies:

- De berichtenbox: de eigen, beveiligde postbus waar burgers berichten van de overheid ontvangen en bewaren en een elektronisch alternatief is voor papieren post;
- Persoonlijke Gegevens: hier zien burgers welke gegevens de overheid van hen geregistreerd heeft, bijvoorbeeld adresgegevens, uitkeringsgegevens of WOZ-gegevens;
- Lopende Zaken: hier vinden burgers een overzicht van hun zaken bij de overheid, zoals de status van een vergunning- of subsidieaanvraag.

Het aantal burgers dat MijnOverheid activeert neemt de komende jaren gestaag toe.

Beleid

Inwoners en ondernemers kunnen voor onze dienstverlening digitaal bij ons terecht. Het digitale kanaal zetten we maximaal in als het belangrijkste kanaal voor contact. Voor degene die het digitale kanaal niet kan of wil gebruiken blijft het directe klantcontact bestaan.

Versterken

Om onze digitale dienstverlening op een nog hoger niveau te brengen zetten we in op het nog meer aanbieden van producten via het digitale kanaal door verdere uitbreiding van e-formulieren en versterken we de interne digitale afhandeling.

We kijken naar mogelijkheden om inwoners en die het lastig vinden om het digitale kanaal te gebruiken, te ondersteunen en digitaal vaardiger te maken.

Vernieuwen

Inwoners en ondernemers maken gebruik van een eigentijdse en adequate dienstverlening. Met het digitale inwonerspanel peilen we bij onze inwoners en bedrijven de behoefte aan uitbreiding van het digitale kanaal met Whatsapp en een chat functionaliteit op onze website. Ook zetten we stappen in het aansluiten op MijnOverheid waaronder het beschikbaar stellen van WOZ-gegevens op MijnOverheid en het aansluiten van de eerste berichtenstromen vanuit onze gemeente naar de MijnOverheid berichtenbox.

Autonome ontwikkelingen

Met ingang van september 2018 is iedere gemeente verplicht om de elektronische identiteit (eIDAS) van burgers uit andere lidstaten te accepteren. Zo kunnen ook die burgers gebruik maken van de digitale dienstverlening. Hiervoor zijn nieuwe digitale voorzieningen noodzakelijk, de kosten worden geraamd op € 10.000.

In 2017 vinden de Tweede Kamerverkiezingen plaats. Ervaringen uit vorige verkiezingen met de inzet van een mobiele en drive-in stembureaus nemen we mee om ook voor deze verkiezingen vernieuwend te zijn.

Veiligheid

Doelstelling

De gemeente streeft naar een (nog) veiliger en leefbaarder Zuidplas, waarbij zij intensief samenwerkt met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en hulpdiensten.

Achtergrond / ontwikkelingen

Samen (door)werken aan veiligheid

Er zit veel kracht en potentieel in de samenleving van Zuidplas. Mensen die geven om elkaar en om hun omgeving. Zij leveren, samen met gelijkgezinden of individueel, een positieve bijdrage aan het dorp, de wijk en de mensen die er wonen.

In de samenleving pakken mensen steeds meer zelf op wat er gedaan moet worden. Zo houden zijde buurt en de wijk leefbaar, levendig en veilig.

Met de komst van de Nationale Politie is de korpschef belast met het beheer van de politie. Dit maakt het nodig om de veiligheidscijfers, vooral het aandeel van de politie zeer alert te volgen.

Beleid

Kracht van de samenleving

Meer aandacht voor zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid zien wij als een beweging die uit de samenleving zelf komt en die aan kracht wint. We willen ons op een goede manier tot die veranderende samenleving verhouden door snel en flexibel in te spelen op initiatieven van inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. We gaan uit van de kracht van de samenleving, maar voelen ons verantwoordelijk voor de meer kwetsbare groepen. Een bloeiende en betrokken samenleving waarbij iedereen mee doet maken we immers samen.

Diverse (inter)nationale ontwikkelingen maken aandacht voor fenomenen in de samenleving, zoals radicalisering en polarisatie noodzakelijk.

Het veiligheidsbeleid uit de kadernota Integrale veiligheid 2014-2018 is nog steeds actueel.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

De wereld van de rampenbestrijding en crisisbeheersing is volop in ontwikkeling. Wij gaan mee met deze ontwikkeling. Onze inwoners en bedrijven mogen van ons verwachten dat bij crisis en rampen bevolkingszorg wordt geleverd op een manier die aansluit bij de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. Wij stimuleren de zelfredzaamheid van onze inwoners en verlenen actieve zorg aan inwoners die deze nodig hebben.

Inwoners- en ondernemersparticipatie

Doelstelling

In de samenleving is veel kennis en ervaring aanwezig. De gemeente Zuidplas betreft inwoners en ondernemers dan ook actief bij nieuwe ontwikkelingen. Op deze manier ontstaat er beleid dat aansluit op de vraagstukken die spelen in de samenleving.

Achtergrond / ontwikkelingen

In 2015 heeft de gemeente zowel inwoners als ondernemers in een vroeg stadium van beleidsvorming betrokken bij grotere trajecten, zoals IBOR, Subsidiebeleid en de Recreatievisie. Er zijn interactieve sessies en activiteiten georganiseerd en middelen vervaardigd voor een zo groot mogelijke respons en inbreng. Een mini-enquête na afloop toonde aan dat bijna alle inwoners en/of ondernemers die betrokken waren bij de participatie deze vorm waardeerden. Voor het vervolg zijn aanbevelingen gegeven om te onderzoeken hoe we deze vorm van co-creatie nog meer kunnen benutten in het beleidsproces.

Beleid

Gemeente Zuidplas kiest bewust voor participatie van inwoners en bedrijven om dienstene producten te versterken, draagvlak te creëren, het democratisch proces te bevorderen, legitimiteit en verantwoording af te leggen en daarmee een naar buiten gerichte overheid te zijn.

Versterken

Treden van de participatieladder waar nu vooral aandacht aan is besteed zijn informeren, raadplegen en meedenken. Het is zaak om nu een de stap te maken naar advies ontvangen vanuit de samenleving en inwoners/ondernemers in een vroeg stadium betrekken bij beleid.

Het organiseren en begeleiden van inwonerparticipatie is arbeidsintensief. Goede informatie en publiciteit zijn essentieel bij inwonersparticipatie. Er moet daarom voldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar zijn. Het gaat dan om

capaciteit vanuit beleidsafdeling(en), secretariaten en/of griffie en het team communicatie. Uiteraard moet daarnaast de begroting voor externe kosten gedekt zijn, eventueel ook voor het aantrekken van externe deskundigheid.

Vernieuwen

Beleid en uitvoering winnen vaak aan kwaliteit als inwoners er aan mee-werken. Inwoners zijn ook vakmensen en kennen hun eigen omgeving goed. Direct contact tussen overheid en inwoner kan het wederzijds vertrouwen vergroten en de betrokkenheid van inwoners bij de lokale politiek stimuleren.

Autonome ontwikkelingen

Digitaal inwonerspanel

Doel: Betrokkenheid inwoners vergroten. Door actief inwoners te vragen naar hun mening over gemeentelijk beleid (vooraf, tussentijds en achteraf) voelen inwoners zich meer inhoudelijk betrokken bij de besluitvorming. Deelname aan een inwonerspanel kan daarmee een bijdrage leveren aan het dichteren van het democratisch tekort.

Resultaat: Meer draagvlak bij besluitvorming, maar ook de invloed van de inwoners inzichtelijk maken. Voor collegebesluiten die een participatietraject hebben ondergaan via digitale of fysieke consultatie bestaat meer draagvlak in de samenleving. Daarnaast krijgt het gebruik van een inwonerspanel bij een onderzoek een vaste plaats in het collegebesluit, waardoor het voor inwoners, gemeenteraad en organisatie duidelijk wordt waarover inwoners zijn geconsulteerd en of hun respons de besluitvorming positief heeft beïnvloed.

Campagne Zuidplas gewoon grenzeloos!

De campagne Zuidplas gewoon grenzeloos vertelt het verhaal van ondernemers, inwoners en recreanten in Zuidplas. Na de zomer krijgt de campagne een vervolg met verhalen en projecten zoals de duurzaamheidscampagne, Cultuurprijs Zuidplas en nieuwbouwprojecten en krijgen inwoners en ondernemers de gelegenheid om de site www.zuidplasingewoongrenzeloos.nl zelf te beheren!

Representatie en evenementen

Bij de begroting zal het college een voorstel doen om budget op te voeren voor het leveren van bijdrages aan evenementen die passen binnen het gemeentelijke beleid. Daarnaast wordt het budget ook gebruikt voor het organiseren van een gezamenlijke nieuwjaarsbijeenkomst conform de door de raad aangenomen motie.

Wat gaat het kosten?

De financiële effecten van de voorgelegde beleidswijzigingen.

1. Dienstverlening en bestuur	Begroting 2017	Meerjarenraming		
		2018	2019	2020
1.1 Bestuur en organisatie				
Informatiebeleidsplan/uitwerking informatiebeleid	-311.000	-393.300	-405.500	-402.500
Nieuwe bestuursperiode (installatie nieuw college en raad en afscheid)	-	-50.000	-	-
1.2 Diensverlening				
eIDAS	-10.000	-	-	-
Totaal	-321.000	-443.300	-405.500	-402.500

Bedragen in hele euro's, -/- is nadeel ten opzichte van de begroting. + is voordeel ten opzichte van de begroting

Informatiebeleidsplan

Het informatiebeleidsplan is in februari 2016 vastgesteld (R15.000118). Vanwege de omvang van de benodigde middelen is toentertijd besloten alleen de middelen beschikbaar te stellen voor het jaar 2016 en de structurele middelen voor de jaren daarna integraal af te wegen in de discussie van de perspectiefnota 2017.

Nieuwe bestuursperiode

Ten behoeve van installatie voor een nieuwe raads- en collegeperiode wordt een incidenteel budget gevraagd ten behoeve van de installatie en afscheid van college en raad.

eIDAS

Met ingang van september 2018 is iedere gemeente verplicht om de elektronische identiteit (eIDAS) van burgers uit andere lidstaten te accepteren. Zo kunnen ook die burgers gebruik maken van de digitale dienstverlening. Hiervoor zijn nieuwe digitale voorzieningen noodzakelijk, de kosten die in 2017 gemaakt worden, worden geraamd op € 10.000.

Programma 2

Samenleving

Meedoen in Zuidplas

Producten

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- Zorg en ondersteuning
- Ontplooiing
- Jeugd en onderwijs

Algemene ontwikkelingen & ontwikkeling op het gebied van Zorg en Welzijn

Na de drie decentralisaties in 2015 op het gebied van de AWBZ, Jeugd en Participatie richt 2017 en de volgende jaren zich op verdere transformatie. Ook passend onderwijs is hier onderdeel van. Op het gebied van Wmo 2015 en Jeugdhulp maken we onderscheid in preventieve maatregelen, algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. Bij de Jeugdhulp treffen we daarnaast een gedwongen vorm van zorg aan: jeugdbescherming en jeugdreclassering.

De ontwikkelingen rond participatie zijn opgenomen bij Programma 3.

De transformatiepunten voor Participatie staan wel hier in Programma 2 genoemd.

Transformatie algemeen

De transformatie in het sociaal domein is nodig om de dienstverlening aan de inwoner te vereenvoudigen en de samenwerking met de zorgpartijen te versterken. Er is extra inzet nodig om het voorveld te versterken en het aanbod van algemene voorzieningen te vergroten.

Begin dit jaar is op basis van een belangenmatrix een afweging gemaakt over de prioritering van de diverse transformatievoorstellen. Een aantal hiervan is opgepakt. Na de zomer informeren wij de programmacommissie hierover.

Lokale en regionale transformatie

Zowel lokaal als regionaal zijn er transformatiepunten benoemd. Resultaten moeten gaan komen uit het inzetten van zorg door middel van het 'trap-af'-principe. Ieder transformatiepunt moet leiden tot een maatschappelijk effect. We werken met pilots omdat nog niet duidelijk is of, en zo ja op welke wijze, een maatregel resultaat genereert.

De wijze van oppakken en uitwerken heeft ook een verandering ondergaan. Er is meer aandacht voor de input van 'buiten', zoals inbreng vanuit gebruikers- en doelgroepen of betrokken organisaties. We werken samen met de aanbieders en organisaties, om zo op het informele vlak verder te transformeren. Dit

doen we uiteraard vanuit ieders rol, deskundigheid en verantwoordelijkheid. Dat we daarbij de verbinding zoeken tussen Participatie (werk en inkomen) en de overige transformatiepunten spreekt voor zich.

Een andere transformatie vindt plaats bij de intake en kortdurende begeleiding door het Sociaal Team. Uitgangspunt moet zijn het realiseren van een efficiënt zorgtraject met een duurzaam effect waarbij de intentie van wet- en regelgeving gevolgd wordt.

Hieronder staan de speerpunten genoemd die het college van belang vindt om op te pakken. Andere onderwerpen sluiten we niet uit maar uit budgettaire overwegingen zijn er keuzes gemaakt. In afstemming met de regio vindt er uitwerking plaats van regionale onderwerpen die ook lokaal spelen.

In het Collegeprogramma 2014-2018 is aangegeven dat wij meer willen sturen op maatschappelijke effecten op wijk- en buurtniveau. Hiervoor zijn vier beleidsdoelstellingen geformuleerd die de beleidsvelden Onderwijs, Jeugdhulp, Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Participatie omvatten.

Deze doelstellingen zijn:

- Volwassenen en jeugdigen gaan naar school en/of werken en/of hebben een zinvolle dagbesteding;
- Jeugdigen groeien veilig op in een gezin;
- Jeugdigen groeien op tot zelfredzame mensen en volwassenen zijn zelfredzaam (veerkracht, eigen regie en ontplooiën naar vermogen);
- Woonvoorzieningen sluiten voor bijzondere doelgroepen aan op de zorgbehoefte.

De speerpunten staan in de tabel hieronder opgenomen met de bijbehorende doelstelling van het beleid of het maatschappelijk effect.

Maatschappelijke resultaten	Volwassenen en jeugdigen gaan naar school en/of werken en/of hebben een zinvolle dagbesteding	Jeugdigen groeien veilig op in een gezin	Jeugdigen groeien op tot zelfredzame mensen en volwassenen zijn zelfredzaam (veerkracht, eigen regie en ont-plooiën naar vermogen)	Woonvoorzieningen sluiten voor bijzondere doelgroepen aan op de zorgbehoefte
Lokaal Speerpunt				
Behoeftte wonen en zorg thuis			x	x
Maaltijdverstrekking			x	
Toeleiding jeugd (J)GGZ		x	x	
Beschut werken			x	
Voorkomen problematische schuldproblematiek door samenwerking met energiemaatschappijen			x	
Pilot hulp bij het huishouden, resultaatgericht			x	
Eenzaamheid			x	
Blijvers=lening (ondersteuning huiseigenaren voor aanpassing woning in verband met het langer thuis wonen)			x	
Samenwerking terugdringen armoede door het bieden van goed onderwijs	x	x	x	
Preventief jeugdbeleid	x		x	
Visie op jongerenbeleid	x	x	x	
Multi functionele Centra			x	
Dagbesteding			x	
Gezond gedrag	x	x	x	
Zorgverzekeraar en zorgkantoor			x	

Maatschappelijke resultaten	Volwassenen en jeugdigen gaan naar school en/of werken en/of hebben een zinvolle dagbesteding	Jeugdigen groeien veilig op in een gezin	Jeugdigen groeien op tot zelfredzame mensen en volwassenen zijn zelfredzaam (veerkracht, eigen regie en ont-plooiën naar vermogen)	Woonvoorzieningen sluiten voor bijzondere doelgroepen aan op de zorgbehoefte
Zowel lokaal als regionaal speerpunt				
Doelgroepenvervoer			x	
Aanpak Multi probleemgezinnen	x	x	x	
Respijtzorg			x	
Regionale Zorgvisie op wonen			x	
Ambulantisering Beschermd Wonen			x	x
Visie 18+/18-	x	x	x	
Toekomst hulp bij het huishouden/resultaat gerichte inkoop			x	
Contractmanagement	x	x	x	

Transformatiebudget

De landelijke overheid stelt de decentralisatiebudgetten via een integratie-uitkering beschikbaar. De gemeenten zijn autonoom in het besteden van de decentralisatiebudgetten. Het systeem van bekostiging en begroting is door de raad vastomlijnd opgesteld. Het snel kunnen opstarten van transformatiepunten of een onderzoek is nu niet goed mogelijk als er nog geen budget voor beschikbaar is gesteld. Dat budget moet de gemeenteraad eerst apart goedkeuren.

Voor 2017 en verder reserveert het college daarom jaarlijks een budget van € 400.000 als transformatiebudget. We kunnen daarmee vanuit het budget binnen Programma 2, voor die onderwerpen die binnen dit programma vallen, onze slagkracht vergroten. Dat maakt investeringen mogelijk op voorliggende voorzieningen en preventie zodat we het beroep op de maatwerkvoorzieningen structureel kunnen terugbrengen.

Beleid

Het transformatiebudget speelt hier een rol in, binnen de kaders die daaraan gegeven zijn. De speerpunten worden verder uitgewerkt of zijn opgepakt.

Versterken/vernieuwen

De transformatie krijgt vorm met inbreng vanuit gebruikersgroepen, organisaties en aanbieders. Daarbij vindt versterking plaats van algemene en preventieve voorzieningen.

Autonome ontwikkeling

Regionale samenwerking

De regionale samenwerking heeft op diverse punten meewaarde, onder meer omdat we gebruik kunnen maken van elkaars kennis en kunde maar ook om voordeel te behalen bij de inkoop van zorg. Doordat we ons hieraan committeren binnen de regio Midden-Holland en de GR IJsselgemeenten leidt dit soms tot complicaties bij het bepalen van de volgorde van de aanpak van de transformatiepunten. Ook moeten we af en toe concessies doen bij de besluitvorming rondom onderwerpen. Hierover vindt goed bestuurlijk overleg

en afstemming plaats. Het inwonersbelang staat daarbij centraal.

Effect op uitvoering

Wijzigingen in wet- en regelgeving en ontwikkeling van de jurisprudentie kunnen leiden tot heroverwegingen en een andere aanpak bij de uitvoering. Dat geldt ook voor ICT-ontwikkelingen.

Versoberen/bezuinigen

Het uitgangspunt is dat op termijn de kosten afnemen doordat we betere preventieve zorg regelen. Door aspecten als de toenemende vergrijzing en de toenemende vraag naar (duurdere) zorg liggen verdere bezuinigingen niet voor de hand. Ook is het niet waarschijnlijk dat de kosten afnemen bij een grotere doelgroep.

Het inzetten op een goede transformatie om de gewenste maatschappelijke effecten te bereiken met de beschikbare structurele middelen heeft de focus. Het college blijft te allen tijde gericht kijken naar investeringen die op termijn kostenbesparingen kunnen realiseren.

Zorg en ondersteuning

Doelstelling

Iedere inwoner neemt vanuit eigen kracht deel aan de samenleving. Diegenen die dit niet zelf kunnen regelen kunnen een beroep (blijven) doen op maatschappelijke ondersteuning. Inwoners en gemeente werken samen aan een duurzame samenleving, ook voor de volgende generatie.

Achtergrond / ontwikkelingen

In de inleiding van dit programma zijn zowel de regionale als lokale transformatiepunten genoemd voor zorg en ondersteuning.

In deze paragraaf komen de andere onderwerpen aan de orde die betrekking hebben op zorg en ondersteuning.

Beleid

Versterken/vernieuwen

De transformatie krijgt vorm met inbreng vanuit gebruikersgroepen, organisaties en aanbieders. Daarbij vindt versterking plaats van algemene en preventieve voorzieningen.

Nota lokaal gezondheidsbeleid

Uiterlijk in december 2017 moet de gemeente Zuidplas een nota Gemeentelijk Gezondheidsbeleid vaststellen. Op basis van de Wet publieke gezondheid moet dit uiterlijk twee jaar na het verschijnen van de landelijke nota (december 2015) We verwachten hiervan geen financiële consequenties.

Individuele voorzieningen Wmo 2015

Rondom diverse onderwerpen op het gebied van de individuele voorzieningen zal eind 2016 herijking van politieke keuzes plaatsvinden. Het is nu nog niet aan te geven welke effect dit heeft op het budget voor 2017 en verdere jaren.

Autonome ontwikkelingen

Lastenverzwaring

Landelijk vindt op dit moment een aantal ontwikkelingen plaats. Die ontwikkelingen hebben invloed op het welbevinden van onze inwoners. Denk hierbij aan de toenemende woonlasten in relatie tot het inkomen of toenemende zorgkosten. Ook kiezen woningbouwcorporaties die met lastenverzwaring (huurdersheffingen) geconfronteerd worden eerder voor extra huurverhoging. Zorgaanbieders ervaren de scherpere inkoop als een budgetverlaging die een toenemende druk op hun bedrijfsvoering legt. Het effect voor de inwoners is dat zij te maken krijgen met wisselende medewerkers vanuit de zorgaanbieders.

Ambulantisering GGZ

Bij de GGZ vindt is er een landelijke ontwikkeling plaats richting ambulantisering. In plaats van behandeling en verblijf in een instelling zal er steeds meer GGZ zorg zonder verblijf worden geleverd. De GGZ-instellingen bouwen in de periode van 2018 tot 2020 de bedden capaciteit met een derde af. Dit moet een besparing gaan opleveren en een betere, toegankelijke en betaalbare curatieve GGZ.

Voor volwassenen valt deze zorg niet onder de verantwoordelijkheid van gemeenten.

Consequentie van dit beleid is dat er meer mensen met GGZ-problemen in hun eigen omgeving verblijven.

Om dat in goede banen te leiden, is samenwerking nodig met de GGZ-aanbieders en andere maatschappelijke organisaties.

Deze ontwikkeling zal voor de gemeente tot extra kosten leiden. De daadwerkelijke kosten hiervan zijn op dit moment nog niet te kwantificeren.

Het sociaal team heeft aandacht voor deze ontwikkelingen en pakt de problematiek integraal op.

Wet langdurige zorg

In 2015 is er veel veranderd in de zorg. De gemeente heeft nieuwe taken gekregen door invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet. Daarnaast zijn andere taken ondergebracht in de Wet langdurige zorg.

Met de nieuwe wetten zijn ook nieuwe grenzen ontstaan:

Voor jeugd: Jeugdwet, Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz)

Voor volwassenen: Wmo, Zvw en de Wlz.

De grenzen tussen deze wetten zijn niet altijd even scherp te trekken. Als de zorg voor de inwoners zich rond deze grenzen afspeelt moet de verantwoordelijkheid van de gemeente duidelijk zijn.

Uitgangspunt daarbij is dat degene die verantwoordelijk is de zorg ook levert.

De inwoner mag hierbij niet van het kastje naar de muur worden gestuurd.

Als hier onvoldoende aandacht voor is, bestaat het risico dat de gemeente (hoge) kosten voor haar rekening neemt zonder verantwoordelijk te zijn.

Het sociaal team zoekt samen met het zorgkantoor en de zorgverzekeraar naar een effectieve aanpak van deze "grensgevallen".

Versoberen/bezuinigen

Het uitgangspunt is dat op termijn de kosten afnemen doordat we betere preventieve zorg regelen. Door aspecten als de toenemende vergrijzing en de toenemende vraag naar (duurdere) zorg liggen verdere bezuinigingen niet voor de hand. Ook is het niet waarschijnlijk dat de kosten afnemen bij een grotere doelgroep.

Het inzetten op een goede transformatie om de gewenste maatschappelijke effecten te bereiken met de beschikbare structurele middelen heeft de focus.

Het college blijft te allen tijde gericht kijken naar investeringen die op termijn kostenbesparingen kunnen realiseren.

Ontplooiing

Doelstelling

Inwoners van Zuidplas moeten zich kunnen ontwikkelen op sociaal, cultureel en sportief gebied. Ontplooiing komt voor ieder mens op eigen wijze tot stand. De gemeente Zuidplas schept randvoorwaarden om dit mogelijk te maken.

Achtergrond / ontwikkelingen

De gemeente Zuidplas wil de ontplooiing van inwoners stimuleren en faciliteren door:

- **Inzet voor actieve vitale dorpen:** er is een goed aanbod van activiteiten, georganiseerd door verenigingen, stichtingen en organisaties. De activiteiten zijn laagdrempelig zijn, trekken veel inwoners trekken zijn en ook toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. De gemeente stimuleert de samenwerking tussen organisaties en zorgt voor de ondersteuning van vrijwilligers. De gemeente wil de oudere inwoners binnen de vitale dorpen hierbij betrekken en wil gezond gedrag bevorderen door sporten en bewegen te stimuleren en overmatig alcoholgebruik te ontmoedigen. Een belangrijke stap is het bundelen van diverse zaken bij 'Welzijn Zuidplas', een samenwerkingsverband voor gecoördineerd welzijnswerk, van waaruit dit alles een plaats vindt.
- **Multifunctionele accommodaties:** het college werkt toe naar multifunctionele accommodaties met een sluitende exploitatie, met als basis een marktconforme kostprijs (Wet Markt en Overheid). Hierbij is sprake van een integraal beleid vanuit de afdelingen Ruimte en Samenleving.
- **Subsidies:** met het nieuwe subsidiebeleid stelt de gemeente organisaties en instellingen in staat om met hun activiteiten een bijdrage te leveren aan gemeentelijke beleidsdoelen. De subsidieaanvrager moet daarbij de maatschappelijke effecten (nog beter) inzichtelijk maken. De geldstromen van gemeenten naar welzijnsorganisaties zijn beter inzichtelijk, doordat er met het nieuwe subsidiebeleid geen indirecte subsidies meer bestaan.

Beleid

Versterken

Consequenties subsidiebeleid voor de gemeentebegroting

Het subsidiebeleid heeft twee consequenties voor de gemeentebegroting:

- **Extra middelen voor indexering**
Met het vaststellen van de Nota Subsidiebeleid Zuidplas 2016 is besloten om prijscompensatie te verlenen voor instellingen die te maken hebben met CAO-verhogingen en/of huurprijsindexering. De budgetten voor instellingssubsidies stijgen met dezelfde (geschatte) percentages die in de Perspectiefnota gelden voor de gemeentelijke budgetten. Hiervoor zijn extra middelen benodigd.
Wat hiervan de precieze consequenties zijn, kan nog niet exact worden aangegeven. Het is nog niet precies bekend hoe hoog de instellingssubsidies in 2017 (in totaal) zullen zijn. Met name de voorheen indirecte subsidies zijn nog niet allemaal in beeld. De ingangsdatum en hoogte van deze subsidies hangt af van de afloop van de huidige huurtermijnen en de precieze hoogte van de door de instelling aangevraagde subsidie.
Voor alle instellingssubsidies geldt dat de hoogte in 2017 wordt afgestemd via BCF (beleidsgestuurde contractfinanciering) of een 'lichtere' variant van prestatieafspraken (voor de subsidies ← € 50.000). Eén en ander vindt in principe plaats binnen het bestaande totaalbudget voor subsidies.
De financiële effecten van prijscompensatie treden pas met ingang van 2018 in werking.
- **Budgettair neutraal overhevelen van budgetten**
Het opheffen van indirecte subsidiëring brengt met zich mee dat er budgetten tussen de programma's moeten worden overgeheveld. Huurinkomsten en legesinkomsten nemen toe (verhoging baten) en de subsidies stijgen (verhoging lasten). Dit is budgetneutraal.
Ook hierbij geldt dat de precieze hoogte van de over te hevelen budgetten nog niet exact bekend is (zie ook onder 'indexering').
Eén en ander gaat in bij de meerjarenbegroting 2017.

Sport en Bewegen/Zuidplas beweegt

Beweging heeft positieve invloed op allerlei zaken: de fysieke gezondheid van inwoners, deelname aan de samenleving, het verminderen van eenzaamheid en dergelijke. De gemeente Zuidplas blijft daarom inzetten op sport en bewegen.

*Vernieuwen***Dorpshuisdiscussie en vastgoedbeleid**

De vraagkant naar (gemeentelijk) vastgoed moet goed in beeld gebracht worden. Programma 4 gaat hier nader op in, in Programma 2 komt de (maatschappelijke) vraag naar vastgoed naar voren.

In 2016 en 2017 krijgt dit in het kader van transitie management een eerste aanzet bij de dorpshuisfunctie. In navolging hiervan brengen we voor een compleet voorzieningenbeleid de aanvullende kaders in beeld.

Jeugd en onderwijs

Doelstelling

Ieder kind verdient een betrouwbare opvoedingssituatie en goed onderwijs. Onze jongeren moeten gezond en veilig kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en ook gewoon plezier hebben in Zuidplas. Zo zijn ze goed voorbereid op de toekomst. Het college levert een bijdrage aan een stimulerend opgroei- en ontwikkelingsklimaat voor jongeren in Zuidplas. De gemeente is hiervoor in gesprek met jongeren.

Achtergrond / ontwikkelingen

Vanaf 2015 is de gemeente Zuidplas verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet. De gemeente organiseert alle hulp en ondersteuning aan kinderen en jongeren tot 18 jaar. Het gaat om het preventieve jeugdbeleid, gespecialiseerde jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering en de toeleiding.

Budgettair kader

De integratie-uitkering voor Jeugdhulp op basis van het objectief verdeelmodel is in 2016 € 7,3 miljoen en neemt in meerjarenperspectief af naar ongeveer € 6,4 miljoen in 2018. Doelstelling is om de jeugdhulp binnen de beschikbare middelen vorm te geven. Leidend hierbij is de transformatie van de jeugdhulp, die is uitgebeeld in het nieuwe denkkader 'de trap van zorg, hulp en ondersteuning Jeugd'. Deze taakstelling zal nog een behoorlijke inspanning vragen. Een vermindering van de administratieve lasten is daarbij noodzakelijk in combinatie met een andere, meer integrale vormgeving van het ondersteuningsaanbod. In de Risicoparagraaf bij de Meerjarenbegroting 2016-2019 is op deze ontwikkeling gewezen.

Septembercirculaire 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Decentralisatie jeugdzorg (integratieuitkering)	€ 8.020.846	€ 7.341.915	€ 6.579.721	€ 6.434.811	€ 6.442.509	€ 6.442.509

Regionaal Transitie Arrangement

Voor de inkoop van jeugdhulp maakt de gemeente Zuidplas in regionaal verband (regio Midden-Holland) afspraken met aanbieders van jeugdhulp.

Deze afspraken legt zij vast in contracten. De leidraad voor het opstellen van de contracten is het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) dat de gemeenten in Midden-Holland met de aanbieders in het najaar van 2014 zijn overeengekomen. De belangrijkste elementen van het RTA Midden-Holland zijn:

- Meerjarige afspraken voor 2015, 2016 en 2017 (95%, 85% en 75%);
- Garantstelling binnen het budget dat het Rijk beschikbaar stelt.

Het jaar 2017 is het laatste jaar dat gemeenten nog gebonden zijn aan het RTA.

Netwerk Sociaal Domein Midden Holland (NSDMH)

Op dit moment kopen de gemeenten in Midden-Holland jeugdhulp gezamenlijk in. Het Netwerk Sociaal Domein Midden Holland (NSDMH) faciliteert dat proces.

Het NSDMH is als een afdeling is ondergebracht bij de gemeente Gouda (gast-heergemeente). In het najaar van 2016 moeten de gemeenten in Midden-Holland een besluit nemen over de toekomst: blijven we gezamenlijk inkopen? en zo ja, op welke wijze gaan we deze samenwerking organiseren? Zuidplas moet zich tijdig voorbereiden op dit proces en bepalen wat wij inhoudelijk willen en welk samenwerkingsverband en welke organisatievorm wij daarvoor kiezen. Een vermindering van administratieve lasten is hierbij een belangrijk aandachtspunt, omdat de ten koste gaan van de middelen die voor zorg beschikbaar zijn.

Beleid

In november 2014 is de regionale nota Jeugdbeleid 2015-2018 vastgesteld. In deze nota is het jeugdbeleid verbreed als gevolg van de nieuwe taken op grond van de jeugdwet. De benadering is meer integraal en heeft samenhang met het onderwijsbeleid.

Voor 2017 pakken we de beleidsonderwerpen op, die de volgende maatschappelijke resultaten als uitgangspunt hebben:

Maatschappelijk Resultaat (MR)

1. Volwassenen en jeugdigen gaan naar school en/of werken en/of hebben een zinvolle dagbesteding;
2. Woonvoorzieningen sluiten aan op de zorgbehoefte van bijzondere doelgroepen;
3. Jeugdigen groeien veilig op in een gezin
4. Jeugdigen groeien op tot zelfredzame mensen en volwassenen zijn zelfredzaam:
  - I. Hebben veerkracht naar vermogen
  - II. Eigen regie naar vermogen
5. Ontplooiën zich naar vermogen

Versterken

Jeugdbeleid

Versterken van het preventief jeugdbeleid is een transformatiepunt. Hiervoor verwijzen we naar de algemene inleiding van programma 2.

Eén van de aandachtspunten is de doelgroep 12-18 jaar vanuit Stichting Jeugdwerk Zuidplas ⁽¹⁾.

Maatschappelijk resultaten: 1, 3, 4 en 5

Vernieuwen

Transformatie Jeugdhulp

Om de Jeugdhulp binnen de financiële kaders uit te kunnen voeren is transformatie noodzakelijk. Voor jeugdhulp zijn er diverse transformatiepunten opgepakt. Hiervoor verwijzen we naar de algemene inleiding van programma 2. Belangrijk uitgangspunt bij Jeugdhulp is het optimaliseren van de keten van preventie tot en met zware zorg. We gebruiken hierbij de trap van zorg, hulp en ondersteuning. Na een melding zetten we zo snel mogelijk de juiste

(1) Stichting Jeugdwerk Zuidplas wordt medio mei 2016 Stichting Samen Zuidplas en maakt deel uit van het samenwerkingsverband 'Welzijn Zuidplas'.

Welzijn Zuidplas heeft een breed welzijnsaanbod, van (onder andere) jeugdbeleid, mantelzorg, sociaal makelaars en vrijwilligersondersteuning. De bedoeling is dat deze algemene voorziening (ook) een versterkend rol heeft voor het preventief jeugdbeleid. Tenslotte is het streven dat 80% van de 'hulpvragen worden opgelost in het zogenaamde 'voorveld'.

zorgzwaarte in en kijken voor de gehele keten hoe we de zorg zo snel en verantwoord mogelijk kunnen afschalen naar een stabiele situatie. Om dit te bereiken zijn al diverse projecten gestart als de jeugdbeschermingstafel, de praktijkondersteuner huisarts GGZ jeugd en zorg binnen onderwijs.

Maatschappelijke resultaten: 1, 2, 3, 4 en 5

De trap van zorg, hulp en ondersteuning

Nota onderwijsbeleid

In het derde kwartaal van 2016 zal de Nota Onderwijsbeleid aan de raad worden aangeboden. In deze nota zijn diverse onderwerpen verder uitgewerkt waaronder de ontwikkeling van:

- Onderwijs- zorg arrangementen;
- Duurzame⁽²⁾ onderwijshuisvesting in een Integraal Huisvesting Plan (IHP);
- In kaart brengen en verbinden van educatietrajecten op het gebied van sport en bewegen, natuur en cultuur, verkeer en aansluiting op de arbeidsmarkt

Maatschappelijke resultaten: 1, 4 en 5

(2) Duurzaam in de zin van kwalitatief goede huisvesting voor het onderwijs. Waar mogelijk zullen milieuaspecten worden meegenomen.

Standpunt inkoop/samenwerking

Voor de Jeugdhulp werken we samen met gemeenten in Midden-Holland. Gezamenlijke inkoop kan voordelen hebben voor gemeenten (schaalvoordelen) maar ook voor de regionaal en bovenregionaal werkende instellingen betekent gemeentelijke samenwerking minder administratieve lasten.

Na het jaar 2015, waarin de focus vooral was gericht op continuïteit van zorg en infrastructuur, is het noodzakelijk om de focus van de regionale samenwerking (NSDMH) te verleggen. We willen nu meer toe naar verbetering en transformatie van de zorg en het invullen van de financiële taakstelling als gevolg van de invoering van het objectief verdeelmodel. Regionaal worden andere bekostigingsmodellen onderzocht die meer tegemoetkomen aan de doelstelling van de transformatie.

De gemeente Zuidplas moet de komende tijd haar standpunt bepalen over de inhoudelijke richting voor inkoop en de consequenties daarvan voor de regionale samenwerking en de samenwerkingsstructuur. Dit is mede noodzakelijk omdat in het najaar van 2016 een besluit moet worden genomen over de toekomst van het NSDMH.

Maatschappelijke resultaten: 1, 2, 3, 4 en 5.

Autonome ontwikkelingen

Voor Jeugd en Onderwijs zijn de onderstaande autonome ontwikkelingen relevant:

- De integratie-uitkering voor Jeugdhulp op basis van het objectief verdeelmodel is in 2016 € 7,3 miljoen en neemt in meerjarenperspectief af naar ongeveer € 6,4 miljoen in 2018;
- De woningbouwopgave heeft gevolgen voor de leerlingenaantallen en het beroep op jeugdhulp;
- Vanuit het Rijk zijn er ontwikkelingen op het gebied van kinderopvang. Het is nu nog niet duidelijk in welke richting deze ontwikkeling zal gaan.

Versoberen/bezuinigen

Op dit moment is versoberen en bezuinigen voor jeugdhulp niet realistisch. Het is wel noodzakelijk om op termijn binnen het budgettaire kader te komen en te blijven. Om deze doelstelling te realiseren is een andere manier van inkoop noodzakelijk, één die de transformatie meer faciliteert en waarvoor minder administratie noodzakelijk is. Het verminderen van administratieve lasten maakt meer hulpverlening mogelijk omdat er meer budget overblijft. De mogelijkheden liggen zeker ook in een domeinoverstijgende aanpak. Zo maken bijvoorbeeld passende woonvormen voor doelgroepen binnen Zuidplas doorstroom vanuit de intramurale zorg mogelijk.

Wat gaat het kosten?

De financiële effecten van de voorgelegde beleidswijzigingen.

2. Samenleving	Begroting 2017	Meerjarenraming		
		2018	2019	2020
2.3 Jeugd en onderwijs				
Jongerenadviesraad	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
Totaal	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000

Jongerenadviesraad

Eind 2015 heeft de raad ingestemd met de instelling van een jongerenadviesraad (R15.000103). Besloten was om de structurele kosten vanaf 2017 op te nemen in de perspectiefnota 2017.

Programma 3

Werk, Economie en Duurzaamheid

Werken, denken en doen voor nu en later

Producten

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- Economische zaken
- Duurzaamheid
- Inkomensvoorziening

Algemene ontwikkelingen

Het college wil naar een samenleving die werk (betaald, onbetaald of vrijwillig) ziet als de beste vorm van participatie. Iedereen kan, hoe jong of oud ook, een bijdrage leveren aan de duurzame samenleving. Duurzaamheid staat hierbij niet op zichzelf maar is onderdeel van de samenwerking (intern en extern) en de samenleving. We willen leren van andere partners op dit gebied en haken aan waar dat mogelijk is.

De komende omgevingswet heeft niet alleen invloed op de ruimtelijke ordening van de gemeente maar heeft gevolgen voor samenleving, economie en duurzaamheid. De exacte impact van de omgevingswet is nog niet te bepalen.

Economische zaken

Doelstelling

Inwoners en ondernemers hebben baat bij een goed ondernemersklimaat. Met een goed ondernemersklimaat bevorderen wij de leefbaarheid in de dorpen en daarmee ook het plezier voor onze inwoners om hier te wonen, te werken en te recreëren. Wij zetten ons in voor de bescherming en versterking van dit (economische) klimaat. Onder het motto: "Werken, denken en doen voor nu en later", zet de gemeente Zuidplas met (vrijwilligers)werk, economie en duurzaamheid in op een toekomstbestendige samenleving. Samen met ondernemers streven wij naar oplossingen, waarbij wij ons opstellen als een constructieve partner. Daarbij faciliteren en ondersteunen wij de ondernemers zo breed mogelijk, voor zover dit mogelijk is binnen de beperkte beschikbare middelen en de wet.

Achtergrond / ontwikkelingen

Hoewel de banken nog steeds niet makkelijk geld uitlenen, merken wij dat de economie weer in de lift zit. Ondernemers zijn positiever gestemd over de opdrachtenportefeuille en durven weer werknemers aan te nemen.

De provincie beoordeelt ruimtelijke plannen waar hun goedkeuring voor nodig is anders dan een paar jaar geleden. Dit is één van de ontwikkelingen die de dynamiek op economisch gebied anders maakt dan voorheen.

Daarnaast merken wij op dat de consument ander koopgedrag vertoont. Zij besteden meer dan € 10 miljard per jaar aan het kopen van producten op internet. Dat heeft weer gevolgen voor de fysieke winkels. Ondernemers en winkeliers merken dat zij op een andere manier consumenten moeten aantrekken en verleiden om het winkelgebied te bezoeken. Consumenten zijn op zoek naar 'beleving'. Ondernemers en middenstand onderzoeken zelf wat de mogelijkheden zijn om bedrijventerreinen en winkelgebieden aantrekkelijk, leefbaar en vitaal te houden of weer te maken. Een mogelijkheid voor ondernemers om te investeren in hun gebied is het starten van een BIZ (bedrijveninvestering zone). Hierbij financieren zij een zelfgemaakt programma om een gebied aantrekkelijker, vitaler en veiliger te maken voor consumenten, inwoners, werknemers en bedrijven. Het college maakt zich sterk voor het verbeteren en versterken van het ondernemersklimaat in Zuidplas. Om dit serieus aan te pakken willen wij als overheid in deze gebieden investeren als partner. Dit kan door middel van cofinanciering of door constructief mee te werken aan vergunningen en andere wettelijke te volgen procedures.

Een andere ontwikkeling is dat de gemeente Zuidplas door haar geografische ligging belangen heeft in verschillende regio's, het Groene Hart in het Oosten en de Metropoolregio aan de westzijde. Wij willen deze positie goed benutten. Door te zoeken naar onze kansen en de toegevoegde waarde van de regionale overleggen. Hierbij is het uitgangspunt: wat is het nut voor de inwoner, de maatschappelijke instelling of ondernemer?

Beleid

Economisch beleidsplan upgraden

Het huidige economisch beleidsplan dateert uit 2011. De veranderingen van de afgelopen jaren maken een herziening van het beleidsplan noodzakelijk. Voor

de jaren 2016 – 2020 wil de gemeente verder met een update van de bestaande visie “Op het laagste punt aan de top!” Dit beleid willen we op onderdelen aanscherpen en actualiseren. Deze update maken wij samen met de huidige ondernemersverenigingen, middenstand en land- en tuinbouworganisaties.

Recreatievisie

De gemeenteraad heeft op 16 februari 2016 de recreatievisie vastgesteld. Het nog vóór de zomer op te richten recreatieplatform start met de uitwerking van de eerste plannen om Zuidplas op de kaart te zetten. Dit houdt onder meer in dat wij aanhaken bij de bestaande marketingstrategie www.zuidplasgewoon-grenzeloos.nl.

Opstellen van de Detailhandelsvisie.

Om de dorpen vitaal en leefbaar te houden is het belangrijk om het voorzieningenniveau vast te houden en te versterken. Aan de hand van de uitkomsten van het Koopstromenonderzoek 2016 en de gesprekken met de middenstandsverenigingen en vastgoedeigenaren (winkelcentra) kijken wij naar de toekomstbestendigheid. Dit vertalen wij in de detailhandelsvisie voor Zuidplas die in samenwerking met de winkeliers tot stand zal komen.

Versterken

Dienstverlening: basis op orde, aandacht voor de lokale economie

Recent heeft de gemeente Zuidplas deelgenomen aan de landelijke Mkb-peiling. De kern van onze dienstverlening is en blijft korte lijnen en direct contact met de gemeente via de accountmanagers. Op de vernieuwde gemeentewebsite staat de meest relevante informatie voor ondernemers. Wij stimuleren de lokale economie onder meer door versterking van de lokale contacten, door het afleggen van bedrijfsbezoeken, organiseren van thema-avonden en het creëren van meer mogelijkheden via het inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Verbeteren en versterken ondernemersklimaat

De economische visie komt samen met ondernemers tot stand. Hierbij zetten we stevig in op het verbeteren en versterken van het ondernemersklimaat.

Samen optrekken is hierbij van belang. Wij onderzoeken wat wij, ondernemers/middenstand, vastgoedeigenaren en gemeente tegen de leegstand op bedrijventerreinen en in winkelgebieden kunnen doen. Dit vraagt zowel van de ondernemers als ook van de gemeente (financiële) investeringen. Eén van de instrumenten voor ondernemers is te komen tot een BIZ (bedrijven investeringszone). Ondernemers in een bepaald gebied maken dan gezamenlijk een begroting waarin zij een aantal verbeterpunten meenemen op het gebied van veiligheid, vitaliteit, infrastructuur en leefbaarheid. Ook als gemeente investeren wij bij de totstandkoming van een BIZ. Naast BIZ kunnen we ook denken aan versterken van de leefgebieden door het Keurmerk Veilig Ondernemen en andere mogelijke samenwerkingsconvenanten. Ten behoeve van het versterken en verbeteren van het ondernemersklimaat is vanaf 2017 een structureel bedrag opgenomen van € 35.000.

Verbeteren aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven

Een goede aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven bepaalt voor een belangrijk deel de beschikbaarheid van voldoende en goed gekwalificeerd personeel. Het is belangrijk dat opleidingsmogelijkheden aansluiten op de vraag vanuit de arbeidsmarkt. In Zuidplas is vooral behoefte aan mensen met een (beroeps)opleiding in de techniek of de glastuinbouw. Wij willen jongeren stimuleren om een opleiding te volgen die aansluit op de behoefte in sectoren waar voldoende werkgelegenheid is. Dit stimuleren wij door kennismaking met lokale bedrijven door middel van het project “Bedrijvenproeverij” en het regionale project “Kom binnen bij bedrijven”. Samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers is hierbij essentieel (triple helix).

Verbeteren van informatievoorziening & gebiedsmarketing naar een zichtbaar, bereikbaar en beleefbaar Zuidplas.

De polders en groene buitengebieden maken deel uit van een groter (boven) regionaal netwerk en zijn medebepalend voor het vestigingsklimaat in de gemeente en de regio. Om recreatie in Zuidplas op de kaart te zetten is het belangrijk dat inwoners en potentiële bezoekers het gebied kennen, zich aan het gebied verbinden en het waarderen. De marketing en profilering

van recreatie en polders draagt daaraan bij. Het gezamenlijk creëren van een sterk economisch vrijetijdsprofiel maakt hiervan integraal onderdeel uit. De samenwerking met lokale ondernemers, stakeholders en regionale partners is dan ook een duidelijke voorwaarde. De komende jaren zetten we bij de gebiedspromotie in op zowel uitstraling (bebording/bewegwijzering) als uitingen. Ook het nog op te richten recreatieplatform bestaande uit inwoners, verenigingen en ondernemers levert straks een goede bijdrage aan de informatievoorziening en promotie van de Zuidplas.

Versoberen/bezuinigen

Zuidplas: ideale ligging, economische partner

De gemeente Zuidplas ligt tussen de Metropoolregio en het Groene Hart en heeft in beide regio's mogelijke belangen. De (strategische) positionering van de gemeente Zuidplas in beide regio's is hierbij essentieel en is tot op heden nog niet eenduidig vastgesteld. Dit vraagt soms om samenwerking met één of meerdere gemeenten in verschillende regio's. Hierbij gaan we bij het talrijke regionale en bovenlokale overleggen kritisch om met onze aanwezigheid, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Waar nodig en mogelijk zullen we als gemeente slechts agendalid als het belang voor de gemeente Zuidplas niet groot genoeg is.

Duurzaamheid

Doelstelling

De gemeente Zuidplas streeft naar een duurzame samenleving.

Duurzaamheid betekent voor ons het aansluiten op behoeften van het heden, zonder het vermogen van onze kinderen en hun kinderen om in hun eigen behoefte te voorzien in gevaar te brengen⁽³⁾. Duurzaamheid is daarmee een integraal onderdeel van alle beleidsterreinen. Het college wil op het gebied van duurzaamheid een voorbeeld zijn voor andere gemeenten en bedrijven, maar wil ook leren van anderen.

Achtergrond / ontwikkelingen

Duurzaamheid heeft een prominente plaats in het collegeprogramma 2014-2018. Medewerkers van de gemeente maken duurzaamheid steeds meer onderdeel van hun denken en handelen. In de samenleving is dit beeld terug te zien: op lokaal niveau ontstaat een netwerk van betrokken inwoners en ondernemers. In de begroting voor 2016 en 2017 is daarom een incidentele financiële impuls gegeven aan het uitwerken van het in 2015 vastgestelde duurzaamheidsbeleid.

Beleid

Voortzetting lopend duurzaamheidsbeleid

In de resterende collegeperiode zetten we vooral in op het implementeren en versterken van het Duurzaamheidsbeleid 2015-2018, Zuidplas: Gewoon Duurzaam. Dit is op 1 september 2015 door de gemeenteraad vastgesteld. Wij concentreren ons hierbij op het smeden en versterken van verbindingen, zowel intern als extern, om een zo groot mogelijk effect te realiseren. Daarbij maken we gebruik gemaakt van al bestaande middelen en structuren, zoals bijvoorbeeld het regionale Duurzaam Bouwloket, de regionale klimaatoverleggen, de Gemeentelijke Duurzaamheidsindex, de Milieubarometer en de al

bestaande contacten met ondernemers(-verenigingen), onderwijsinstanties en maatschappelijke organisaties.

Versterken

Duurzaamheidsplatform

Het college zet zich samen met de ondernemers en betrokken inwoners in om maximaal invulling te geven aan het in 2016 nieuw opgezette duurzaamheidsplatform. Dit stimuleert duurzame initiatieven van inwoners, ondernemingen en instanties en biedt aan de deelnemende partijen de mogelijkheid om samen te werken en van elkaar te leren.

Vernieuwen

Duurzaamheidsleningen

Het besparen van energie in de bestaande woningbouw is een belangrijk en noodzakelijk onderdeel van het verduurzamen van de gemeente. Daarnaast leidt dit op termijn tot verlaging van de vaste lasten voor de deelnemende inwoners. Om het aanbrengen van energiebesparende maatregelen aan particuliere woningen te stimuleren onderzoekt de gemeente in 2016 de benodigde randvoorwaarden voor het verstekken van een gemeentelijke duurzaamheidslening. In 2017 zal hiervoor een concreet voorstel komen. Het uitgangspunt is dat de duurzaamheidslening voor de gemeente budgetneutraal is. Hierbij is er wel een klein risico dat de lening niet terugbetaald wordt.

Warmterotonde

Voor de warmtelevering aan Cluster Oost zijn enkele scenario's in beeld gebracht, van een basisscenario tot een scenario met maximale warmtelevering. Elk scenario heeft diverse voor- en nadelen. Om een gedegen keuze te kunnen maken voor een scenario is het belangrijk om inzicht te krijgen in kosten en opbrengsten van de scenario's. Hiervoor is aanvullend onderzoek nodig en inzicht in de huidige business case. Dit onderzoek vindt plaats onder leiding van de provincie en in samenwerking met de gemeenten in Oostland, waaronder de gemeente Zuidplas. De uiteindelijke financiering van

(3) VN-commissie Brundtland, 1987

de infrastructuur van de warmterotonde betalen niet de gemeenten, maar de rijksoverheid, provincie en warmteleveranciers. Ook de tuinbouwsector zelf zal vanuit de vraagkant garanties moeten geven.

Autonome ontwikkelingen

Klimaatverdrag van Parijs

Op 12 december 2015 hebben 195 landen en de Europese Unie in Parijs een nieuw klimaatverdrag ondertekend. De afspraken die hierin zijn vastgelegd, vertaalt de EU op korte termijn naar nieuwe regels op het gebied van energie en klimaatverandering. Het is de verwachting dat het Rijksgeld beschikbaar zal stellen om de klimaatdoelstellingen te kunnen behalen. De gemeente Zuidplas wil waar mogelijk gebruik maken van deze regelingen en subsidies. Daarnaast wordt in de regio Midden Holland gewerkt aan een regionaal energie akkoord.

Inkomensvoorziening

Doelstelling

Door middel van advies en ondersteuning zorgt de gemeente Zuidplas ervoor dat inwoners in hun eigen levensonderhoud kunnen (blijven) voorzien. Wanneer dit niet mogelijk blijkt, verstrekt zij een uitkering waarmee in het levensonderhoud kan worden voorzien. Het college zet in op armoedebestrijding en stimuleert de deelname aan maatschappelijke activiteiten. Via scholing, trajecten en dergelijke, worden inwoners zo snel mogelijk in hun eigen kracht gezet, waardoor de gemeente Zuidplas de inkomensvoorziening kan beëindigen.

Achtergrond / ontwikkelingen

Vanaf 1 januari 2016 is Zuidplas aangesloten bij de Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten. De focus van de gezamenlijke uitvoeringstaken voor Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas ligt op het terrein van werk, inkomen, activering en zorg. De uitvoering van sociale zaken IJsselgemeenten is erop gericht de zelfstandigheid van de inwoners te vergroten met als einddoel betaald werk. Waar dit (nog) niet mogelijk is, zetten we in op activering.

Door de Participatiewet is de doelgroep uitkeringsgerechtigden voor de gemeente verder uitgebreid met mensen met een arbeidsbeperking. Voorheen konden deze mensen een beroep doen op de Wajong of de Wet sociale werkvoorziening. De Participatiewet is bedoeld om zoveel mogelijk mensen, met of zonder arbeidsbeperking, werk te laten vinden.

Beleid

Uitgangspunt is dat iedereen werkt of leert naar vermogen. De Participatiewet biedt gemeenten mogelijkheden om duurzame uitstroom uit een uitkerings-situatie te realiseren. Werk is hiervoor het aangewezen middel. Voor een integrale aanpak van de problematiek is de eigen kracht en de eigen verant-

woordelijkheid van de inwoner het uitgangspunt.

Naast een uitkering voor levensonderhoud kent de gemeente verstrekkingen vanuit de bijzondere bijstand. De inzet is om de bijzondere bijstand terecht te laten komen bij inwoners die het echt nodig hebben (individueel maatwerk). Hiermee bestrijdt de gemeente armoede. Bijzondere aandacht krijgen chronisch zieken, mensen met een beperking en schoolgaande kinderen. Minima maken aanspraak op een collectieve zorgverzekering en kunnen de Rotterdampas aanschaffen tegen een gereduceerd tarief.

Versterken

Samenwerking binnen het sociaal domein

Het sociaal team vervult een coördinerende rol bij hulpvragen van inwoners over het sociaal domein. De teamleden leggen verbindingen tussen inkomensvoorziening, armoedepreventie, schuldhulpverlening, voorkomen van huisuitzetting, wonen en zorg. Het is belangrijk dat de GR IJsselgemeenten maatwerk kan leveren. In gezamenlijkheid bepalen we de juiste oplossing. De zorgvraag hoeft niet altijd met een zorgaanbod beantwoord te worden. Soms zijn er betere alternatieven zoals schuldsanering, het bieden van werk of een incidentele financiële bijdrage. Daarom is het van belang dat de functie Werk en Inkomen een plaats heeft in het Sociaal Team. Hiermee kunnen we ook de relatie met Welzijn Zuidplas goed leggen worden. Zij bieden onder andere onderdak aan het sociaal raadslid en de formulierenbrigade.

Aandacht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Het college wil aandacht houden voor de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zij krijgen zo een ontwikkelperspectief op uitstroom naar arbeid, met het besef dat er niet voor iedereen regulier betaald werk. De projecten in samenwerking met Sport en Bewegen (Sport4Work, In Beweging) zetten we voort en breiden we waar mogelijk uit. In 2016 zal blijken hoe de tweede kanswinkel voortgezet kan worden in 2017, als de gemeentelijke garantstelling voor de huurbijdrage afgelopen is. We zoeken naar

mogelijkheden om een leerwerkbedrijf voor de tuinbouwsector op te starten. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen daar ervaring opdoen gericht op doorstroming naar regulier werk.

De uitvoering van 'beschut werk nieuw' doet Promen. Dit gaat maar om een beperkt aantal plekken. Evaluatie in het eerste kwartaal van 2017 moet uitwijzen of verder uitbouwen van dit instrument wenselijk is. In samenwerking met social enterprises zetten we in op een (lokale) toename van het aantal beschutte werkplekken voor werkzoekenden met een arbeidsbeperking.

Gelet op de instroomstop in de Wet sociale werkvoorziening is de toekomst van het SW-bedrijf Promen onderwerp van gesprek. In deze context is door Promen in samenwerking met de deelnemende gemeenten een duurzaam model 2016-2019 ontwikkeld. In 2016 zal het duurzaam model worden aangevuld met strategische keuzes voor de periode vanaf 2020.

Asielgerechtigden

De taakstelling voor het huisvesten voor asielgerechtigden is verhoogd. De gemeente biedt iedere asielgerechtigde begeleiding aan en zorgt dat nieuwkomers beschikken over een passend inkomen en passende huisvesting. Het doel is zo snel mogelijke integratie in de Nederlandse samenleving. Hiervoor ontwikkelen we een integraal plan.

Laaggeletterdheid

Wet educatie beroepsonderwijs

De gemeente Zuidplas is voor 2016 en 2017 aangesloten bij het Regionaal Programma Educatie Midden-Holland. Laaggeletterde inwoners kunnen bij een Regionaal Opleidingscentrum (ROC), cursussen volgen, gericht op het verhogen van het taalniveau. Daarnaast is er vanaf 2016 ruimte voor een 'non-formeel aanbod. Dit is een cursusaanbod door andere dan erkende onderwijsinstellingen, zoals bibliotheken, welzijns- en vrijwilligersorganisaties.

Wet Taaleis

Per 1 januari is de taaleis binnen de Participatiewet van kracht. Deze taaleis verplicht laaggeletterden met een uitkering tot het volgen van taalcursussen.

Autonome ontwikkelingen

Per 1 januari 2015 is de gemeente Zuidplas aangesloten bij de arbeidsmarktregio Rijnmond. Nu de economie aantrekt en de aansluiting een feit is, is er een toename in het aanbod van werkgelegenheid. De verwachting is echter dat het aantal uitkeringsgerechtigden blijft stijgen, gezien de instroom van oudere werklozen en asielgerechtigden. Deze groep maakt relatief lang aanspraak op een uitkering. Op de huidige krappe arbeidsmarkt hebben zij een achterstand.

Wat gaat het kosten?

De financiële effecten van de voorgestelde beleidswijzigingen.

3. Werk, economie en duurzaamheid	Begroting	Meerjarenraming		
	2017	2018	2019	2020
3.1 Economische zaken				
Faciliteren economische vitaliteit	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Totaal	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000

Bedragen in hele euro's, -/- is nadeel ten opzichte van de begroting. + is voordeel ten opzichte van de begroting

Faciliteren economische vitaliteit

De economische visie komt samen met ondernemers tot stand. Hierbij zetten we stevig in op het verbeteren en versterken van het ondernemersklimaat. Samen optrekken is hierbij van belang. Wij onderzoeken wat wij, ondernemers/middenstand, vastgoedeigenaren en gemeente tegen de leegstand op bedrijventerreinen en in winkelgebieden kunnen doen. Dit vraagt zowel van de ondernemers als ook van de gemeente (financiële) investeringen. Ten behoeve van het versterken en verbeteren van het ondernemersklimaat is vanaf 2017 een structureel bedrag opgenomen van € 35.000.

Programma 4

Ruimtelijke ontwikkeling

Visie voor ruimte, ruimte voor visie

Producten

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- Gebiedsontwikkeling en nieuwe infrastructuur
- (overige) Ruimtelijke ordening
- Vastgoed

Algemene ontwikkelingen

Gebiedsontwikkeling en nieuwe infrastructuur

Doelstelling

De gemeente Zuidplas werkt aan diverse gebiedsontwikkelingsprojecten, waarvan een groot deel behoort tot de (boven)regionale ontwikkelopgave in de Zuidplaspolder. Het ontwikkelen van nieuwe gebieden hangt samen met de nieuwe infrastructuur die hiervoor nodig is.

Achtergrond / ontwikkelingen

De implementatie van de nieuwe Omgevingswet bepaalt de komende jaren de gebiedsontwikkeling. Deze wet, die naar verwachting medio 2019 in werking zal treden, richt zich op een vereenvoudiging en flexibilisering van ruimtelijke plannen. Doelstelling is om daarmee ruimtelijke ontwikkelingen, en zeker ook particulier initiatief, een meer eigentijdse dimensie te geven. Het digitaliseringsproces krijgt hierin een belangrijke plaats. De Omgevingswet zal consequenties met zich mee brengen voor de relatie met burgers en bedrijven. Ook is een verantwoorde investering in bestaand en nieuw personeel nodig. Punt van aandacht hierbij is de rol van de provincie. Op dit moment is soms sprake van een spanningsveld tussen de gemeente, als aanspreekpunt en verantwoordelijke voor de plannen, en de provincie. De gemeente heeft te maken met een toenemende invloedssfeer van de provincie door de Verordening Ruimte.

Beleid

Versterken

Het op orde brengen van de bestaande formatie (door invulling van vacatures) versterkt het projectmanagement en de daarmee verband houdende vakafdelingen. Een goede samenwerking met de Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH) moet leiden tot een verbeterde planvorming en versnelde afdoening van aanvragen voor een omgevingsvergunning. Duurzaamheid binnen (bouw)

plannen speelt daarbij een belangrijke rol. Dit geldt ook voor de economische en recreatieve component. Daarbij streven we in samenwerking met andere partijen naar het versterken van groene structuren en de aanleg van goede fietsverbindingen.

Vernieuwen

Vernieuwing vindt vooral plaats in relatie tot nieuwe wetgeving, in het bijzonder de Omgevingswet. Ook van belang zijn de nieuwe voorschriften voor de begroting en het MPG, aangezien deze grote invloed kunnen hebben op de haalbaarheid van de diverse grondexploitaties.

Autonome ontwikkelingen

Zuidplas heeft zich ontwikkeld tot voortrekker op het gebied van een doorstart van woningbouwplannen. Het succes van deze doorstart is voor een groot deel afhankelijk van een positieve economische ontwikkeling en maatregelen op het gebied van belastingheffing en dergelijke.

Versoberen/bezuinigen

Gezien de wettelijke taakstellingen en de planologische ambities van de gemeente is er geen ruimte voor (verdere) bezuinigingen.

Wel kan het additionele takenpakket worden heroverwogen.

In 2014/2015 heeft de gemeente nog besloten tot een additionele inspanning op het gebied van het gemeentelijk monumentenbeleid. In 2016 vindt een evaluatie plaats, van de maatschappelijke effecten en de daaruit volgende personele inzet, zowel bij de gemeente als de ODMH.

Ruimtelijke ontwikkeling

Doelstelling

Binnen de mogelijkheden die wet- en regelgeving ons bieden, geeft de gemeente Zuidplas uitvoering aan een goede ruimtelijke ordening. Deze vereist afstemming tussen vakgebieden als volkshuisvesting, stedenbouw en verkeer. Richtinggevend zijn (structuur)visies, juridisch leidend is de vertaling in bestemmingsplannen. Waar nodig handhaven we.

Achtergrond / ontwikkelingen

De prioriteit van de ontwikkelingen ligt bij de realisatie van de geplande dorpsuitbreidingen in de dorpen Zevenhuizen-zuid, Jonge Veenen, Brinkhorst en Essezoom-laag. Daarnaast zijn ook een aantal autonome ontwikkelingen in voorbereiding, zoals de herontwikkeling van het gemeentekantoor Zevenhuizen, de herontwikkeling van het Land van Kanaän, de herontwikkeling van het terrein rondom de Zevenster en de herontwikkeling van de Tweemaster. Na de succesvolle afronding van het bestemmingsplan voor Truckcentrum van Vliet nemen we de herontwikkeling van Zelling Onderneming ter hand.

Zoals al beschreven in de vorige paragraaf houden wij hierbij waar mogelijk rekening met de nieuwe Omgevingswet.

De ontwikkeling van het project Zuidplaspolder staat daarbij overigens onder druk. De door de provincie gewenste uitstel van het project Knibbelweg-oost heeft naast ruimtelijke gevolgen ook invloed op de bovenplanse investeringsruimte.

Beleid

Binnen de geplande programmering is sprake van een toenemende invloed van de provincie op het gemeentelijk beleid. Dit kan belemmerend werken op de processnelheid van gemeentelijke (bouw)plannen.

Op basis van de huidige inzichten streven we naar één omgevingsvisie (al

dan niet in regionaal verband) met voor de gemeente Zuidplas zes omgevingsplannen. Er komt één omgevingsplan voor iedere kern, één voor het gebied Zuidplaspolder en één voor de recreatiegebieden (en tussenliggende omgeving). Zo kunnen we de integrale plannen voorbereiden met nadruk op de groene structuren binnen Zuidplas in relatie tot hun regionale functies. Een eerste Omgevingsplan verschijnt in 2017. De kosten hiervan moeten passen binnen de bestaande budgetten van structuur- en bestemmingsplannen en personeel.

Versterken

Hierbij besteden wij aandacht besteed aan de implementatie van de Omgevingswet. De nieuwe woonvisie zal in 2017 worden opgesteld. In 2016 worden hier reeds de voorbereidende werkzaamheden voor verricht. Zo is er op 20 april 2016 een raadsavond georganiseerd over de woningbouwbehoefte. De nieuwe woonvisie heeft als doel om een actueel kader te bieden voor afwegingen op het gebied van woningbouwprogrammering. Tevens zal de in 2016 op te stellen visie op wonen & zorg worden geïmplementeerd. Ook in dit kader zal er dus sprake zijn van doorpakken op de reeds ingeslagen weg. De op dorpsniveau verkregen inzichten hebben daarbij eveneens invloed op de woningbouwprogramma's.

Vernieuwen

De afgelopen jaren zijn de kaders voor de diverse ontwikkelingen vastgesteld. Een uitzondering vormt de implementatie van het project Zuidplaspolder. Hierover is discussie met de provincie vanwege een door de provincie geconstateerde overprogrammering van bedrijfsterreinen.

Autonome ontwikkelingen

De uitvoeringsmaatregelen die wij voorbereiden op grond van de Omgevingswet, kunnen van invloed zijn op de beoogde beleidsruimte van de komende jaren.

Ook is er onzekerheid op het gebied van sociale woningbouw. Het rijksbeleid speelt hierin een belangrijke rol. De reikwijdte van corporaties en een moge-

lijke aanpassing van de verhuurdersheffing kunnen van invloed kunnen zijn op de investeringsruimte van corporaties. Nu al heeft drie van de vier in Zuidplas werkende corporaties geen plannen meer voor een planmatige vergroting van hun bezit aan sociale huurwoningen.

Versoberen/bezuinigen

Gezien de voorgenomen activiteiten is er op dit moment geen sprake van bezuinigingsmogelijkheden.

Vastgoed

Doelstelling

De gemeente Zuidplas zet het gemeentelijk vastgoed zakelijk en efficiënt in bij het uitvoeren van onze ruimtelijke en maatschappelijke doelstellingen. Het college streeft naar een vastgoedportefeuille van minimale omvang, waarmee de benodigde middelen worden beperkt.

Achtergrond / ontwikkelingen

De gemeente heeft een omvangrijke vastgoedportefeuille. Dit vastgoed kan beter en efficiënter worden benut. In 2016 is hierover besloten in het eerste Meerjarenperspectief Vastgoed. Het college heeft hierin een heldere en integrale portefeuillestrategie gepresenteerd, waarin doelen transparant zijn gepresenteerd en de verdien capaciteit in beeld is gebracht. Hierbij gaat het niet alleen om optimalisaties aan de opbrengsten- en kostenkant van de exploitatie, maar ook om de verkoop van objecten die daarvoor in aanmerking komen. In 2016 werken we toe naar beter inzicht in de portefeuille en een meer strategische inzet van de kernvoorraad. Het bepalen van de quick wins op het gebied van duurzaamheid maakt hier onderdeel van uit. Inzicht in de vraag naar voorzieningen en bepaling van het eigenaarschap is daarbij noodzakelijk.

Beleid

Bedrijfsmatige aanpak gemeentelijk vastgoed

Voor de vastgoedobjecten die tot de kernvoorraad van de gemeente behoren, wil het college ten minste een kostendekkende huur rekenen. Waar mogelijk vragen wij marktconforme huren. Aan de kostenkant staat vooral het onderhoud centraal. Hier gaat de gemeente uit van sober en doelmatig onderhoud en het uitbesteden van werkzaamheden. Dit laatste mede in het kader van passief vermogensbeheer en de invoering van de vennootschapsbelasting (Vpb). Doelstellingen en visies op andere beleidsterreinen zoals onderwijs, sport, maatschappij en huisvesting van de eigen organisatie bepalen de kern-

voorraad van de portefeuille. Objecten die niet tot de kernvoorraad behoren stoten we op het juiste moment af. Naar aanleiding van het vastgestelde Meerjarenperspectief Vastgoed (MPV) gebeurt dit actief. Bij binnenstedelijke ontwikkelingen en transformatie van vastgoed zal in bepaalde gevallen het maatschappelijk rendement eveneens meewegen bij een investeringsbeslissing of verkoopbesluit. Voor de objecten die tot de kernvoorraad van de gemeentelijke vastgoedportefeuille horen, brengen we de quick wins op het gebied van duurzaamheid in beeld. Langetermijninvesteringen koppelen we aan te actualiseren onderhoudsplanningen en maken zo ook een afweging over duurzaamheid.

De gemeente onderzoekt een actief faciliterende rol om de exploitatie van de huurders van gemeentelijk vastgoed te optimaliseren. Een duurzame huur -en gebruiksvorm van het vastgoed draagt bij aan een efficiënte vastgoedportefeuille. Zuidplas blijft actief samenwerking zoeken met buurgemeenten om de kennis en ervaring op dit onderwerp te delen en te vergroten.

Duurzame benutting

Gronden waarvoor de gemeente de komende twintig jaar geen strategische functie meer voorziet, komen, conform de Nota Grondbeleid 2015, beschikbaar voor het verwezenlijken van duurzaamheidsambities. De gemeente onderzoekt samen met de Grondbank RZG Zuidplas de mogelijkheden voor het (tijdelijk) inzetten van deze gronden.

Voor gebouwen die tot de kern van de vastgoedportefeuille voeren wede quick wins uit op het gebied van duurzaamheidsinvesteringen. Waar het rendabel is krijgen objecten duurzame energieopwekking.

Versterken

In het restant van deze collegeperiode zetten we met name in op het excellent uitvoeren van de inmiddels vastgestelde beleidsnotities. De nota Vastgoedbeleid en (herziene) nota Snippergroen bieden hiervoor de beleidskaders. Het gemeentelijk vastgoedmanagement zal doorgroeien van zijn rol als technisch beheerder naar een professioneel, ondernemend vastgoedbedrijf.

Dit alles met oog op het maatschappelijk rendement, waarbij het vastgoedbedrijf de (maatschappelijke) beleidsdoelen faciliteert. Om strategisch te kunnen sturen op de vastgoedportefeuille voeren we alle benodigde onderzoeken uit. Hierdoor ontstaat een volledig beeld van de verschillende kritieke prestatie indicatoren.

Een specifieke vorm van vastgoed betreft de woonwagens. Zowel in de vorm van verhuur van grond als in enkele gevallen het eigendom van de woonwagens, maken ze onderdeel uit van dit product. Vanwege de specifieke kennis en kunde die beheer en exploitatie van dit gebruik vergen, stellen we voor om deze taken uit te besteden. Dit levert een verlaging op van financiële lasten voor personeel en juridische kosten en zorgt voor een verbeterde verhaalbaarheid van de inkomsten op basis van privaatrechtelijke overeenkomsten. De specifieke inzet past binnen de bestaande middelen.

Vernieuwen

Uit het eerste Meerjarenperspectief Vastgoed blijkt dat het moeilijk is om een duidelijk resultaat van de vastgoedportefeuille te benoemen als er nog geen harde beleidsdoelen bepaald zijn voor de (maatschappelijke) vraag. In 2016 en 2017 doen we in het kader van transitie management hiertoe een eerste aanzet gedaan bij de dorpshuisfunctie. Vervolgens brengen we aanvullende kaders in beeld om te komen tot een compleet voorzieningenbeleid dat de vraagkant naar (gemeentelijk) vastgoed in beeld brengt. Aan de hand hiervan kan de kernvoorraad optimaal aansluiten op het beoogde maatschappelijke rendement.

Autonome ontwikkelingen

Het college zet in op het verkleinen van de vastgoedportefeuille door zich in te spannen om de in het Meerjarenperspectief Vastgoed genoemde af te stoten panden te verkopen. Prioriteit hierbij heeft de beoogde verkoop (en mogelijke herontwikkeling) van het gemeentekantoor in Zevenhuizen.

Versoberen/bezuinigen

Versoberen van de werkzaamheden leidt in het geval van het product 'onroerend goed' niet tot een bezuiniging. Een betere financiële situatie ontstaat door het verkopen van vastgoed en snippergroen.

Wat gaat het kosten?

De financiële effecten van de voorgelegde beleidswijzigingen.

4. Ruimtelijke Ontwikkeling	Begroting 2017	Meerjarenraming		
		2018	2019	2020
Totaal	-	-	-	-

Bedragen in hele euro's, -/- is nadeel ten opzichte van de begroting. + is voordeel ten opzichte van de begroting

Programma 5

Leefomgeving

Bewust, betrokken en bereikbaar

Producten

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- Beheer en onderhoud
- Verkeer en vervoer
- Milieubeheer

Algemene ontwikkelingen

Het beheer van de publieke ruimte in de gemeente Zuidplas ondergaat een transformatie. In de afgelopen jaren is het accent verschoven van technische gedreven beheerplannen naar planmatig en integraal beheer. Vanaf 2017 vindt verdere transformatie plaats, waarbij de gemeente meer en meer zal sturen op proces in plaats van inhoud en op een functiegerichte benadering in plaats van een levensduurgerichte benadering.

Inwonerparticipatie, waaronder het betrekken van bewoners bij de inrichting van hun straat, heeft ook een belangrijke positie gekregen bij het beheer en onderhoud van de publieke ruimte. Het maatschappelijk effect hiervan komt zichtbaar en hoorbaar naar voren. De gemeente is trots op deze waardering van de inwoners.

Ook bij het dagelijkse werk is het de ambitie om de service naar de inwoners steeds verder te verbeteren. Hierbij stuurt de gemeente aan op de zelfredzaamheid van de inwoners, met oog voor diversiteit en toekomstbestendigheid.

Beheer en onderhoud

Doelstelling

De gemeente is eigenaar, regisseur en beheerder van de openbare ruimte en van veel voorzieningen. Beheer en onderhoud spelen een belangrijke rol in de beschikbaarheid en toegankelijkheid ervan. Doelstelling is het in stand houden van de openbare ruimte binnen de kaders zoals gesteld door de gemeenteraad, waarbij duurzaamheid, participatie en differentiatie een steeds grotere rol vervullen.

Achtergrond / ontwikkelingen

Integraal

In 2015 is intensief gewerkt aan de voorbereidingen van de uitvoering van het IBOR-traject (Integraal Beheer Openbare Ruimte). In 2016 gaat de schop de grond in. De voorbereidingen zijn mede tot stand zijn gekomen met de inbreng van de inwoners en hebben gezorgd voor een realistische planning van de integrale aanpak van de uitvoeringsprojecten in de wijken van Zuidplas. Ook is een aantal andere (beleids-)kaders vastgesteld die invloed hebben op de publieke ruimte, zoals het Groenbeheerplan en het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid. De nadruk komt nu te liggen op de uitvoering. Doordat de financiering van de projecten ook integraal is vastgelegd, kunnen er eenvoudiger budgetverschuivingen tussen de verschillende disciplines plaatsvinden. Zo bereiken we het beste maatschappelijke effect. De inbreng van de inwoners voedt mede het beeld van dit effect.

Gebiedsgericht

Zuidplas kenmerkt zich door de diversiteit van de leefomgeving en de inwoners in de dorpen. Meer en meer pakt de gemeente haar projecten in de publieke ruimte daarom gebiedsgericht aan. Naast algemene beleidslijnen is maatwerk een steeds belangrijker middel om tegemoet te komen aan de wensen van inwoners of om de kwaliteit van bijvoorbeeld groenvoorzieningen en wegen te verbeteren.

Daarbij kijken we ook naar het doel van bepaalde voorzieningen en of het in stand houden ervan wel een gemeentelijke kerntaak is. Waar nodig en mogelijk zoeken we partners om het beheer effectiever en efficiënter invulling te geven.

Participatie

Maatschappelijke ontwikkelingen zoals globalisering, individualisering en automatisering hebben hun weerslag op de manier waarop inwoners, instellingen, bedrijven en de gemeente vorm geven aan het maatschappelijk proces. Dit is ook zichtbaar projecten in de publieke ruimte van de gemeente Zuidplas, zowel bij nieuwe aanleg als reconstructie en onderhoud. Door inzet van verschillende communicatie- en participatiemethoden krijgt de gemeente Zuidplas een steeds beter beeld welke methoden succesvol zijn en met welke frequentie deze het beste ingezet kunnen worden. Een mooi voorbeeld hiervan is de aanpak in de Kruidenbuurt van Nieuwerkerk aan den IJssel. Met deze aanpak willen wij verder gaan, waarbij we nog zoeken naar een evenwicht tussen het arbeidsintensieve karakter van participatie en de doelmatigheid ervan.

Een volgende stap kan zijn het betrekken van de inwoners bij de communicatie zelf. Inwoners kunnen elkaar het beste vertellen wat een mooie bijdrage is aan de leefbaarheid van hun wijk. Dat maakt voor de gemeente het maatschappelijk effect ook beter zichtbaar.

Beleid

Versterken

De behandelings- en werkvoorraad van meldingen is de afgelopen jaren structureel verlaagd. Het merendeel van de meldingen handelen we af volgens de normen van het kwaliteitshandvest Zuidplas. Hiermee hebben we een klantvriendelijke en transparante manier van werken die moet leiden tot een steeds verder groeiende tevredenheid van de inwoner. Om hier nog een verbetering in te maken sluiten we aan bij de ontwikkeling van het KCC.

Het in 2016 opgestelde uitvoeringsplan, met als doel in 2020 de hoeveelheid

restafval per inwoner terug te brengen naar 75 kilogram per jaar, voeren we in 2017 en de hiernavolgende jaren verder uit. Mogelijk reserveren we hier-voor in de afvalbegroting (Gesloten Circuit) extra middelen.

Vernieuwen

Het betrekken van de inwoners bij onderhoudswerkzaamheden is een groeiend proces. Dit traject is in voorbereidende fase arbeidsintensief maar voorkomt ook vertraging in de uitvoering. Dit vraagt wel om een actieve bijdrage van de inwoners. Ditzelfde geldt voor projecten als de groenpilot in Zevenhuizen. Hiermee gaan inwoners zich verantwoordelijk voelen voor de kwaliteit van hun eigen leefomgeving. Bij een positief effect van de groenpilot in Zevenhuizen zet het college deze lijn voort.

Om meer maatschappelijke betrokkenheid bij inwoners te krijgen is het wenselijk om inwoners uit te dagen na te denken over wat zij voor de publieke ruimte willen. Inwoners kunnen acties voorstellen en samen met de gemeente kiezen voor een aanpak die het beste bij de inwoners past. Een gebiedsregisseur kan een rol vervullen in dit traject door ondersteuning van de inwoners bij het maken van de plannen en het uitdragen ervan in een buurt of dorp.

Autonome ontwikkelingen

De landelijke trend van vergrijzing stelt de komende jaren extra eisen aan de infrastructuur en de inrichting van de publieke ruimte. Te denken valt aan open afritjes die geschikt zijn voor oudere inwoners en oplaadvoorzieningen voor elektrische fietsen. Het is voor gemeenten een uitdaging om alle inwoners mobiel te houden, zodat vereenzaming en vermindering van vitaliteit tegengegaan wordt. Tot nu toe lag de aandacht bij voorzieningen voor ouderen bij de verzorgingstehuizen, zoals OV-voorzieningen en looproutes van tehuizen naar winkelcentra. In de toekomst blijven ouderen, door voorzieningen binnenshuis, veel langer zelfstandig wonen. Dit betekent dat de publieke ruimte in de hele gemeente beter toegankelijk gemaakt moet worden. De komende jaren zal de gemeente Zuidplas de benodigde aanpassingen in beeld moeten brengen om haar woonwijken levensloopgeschikt te maken.

Versoberen/bezuinigen

De gemeente geeft invulling aan haar wettelijke taak voor het opvangen van gewonde (huis)dieren. Deze taak heeft de gemeente belegd bij maatschappelijke partners zoals een dierenopvang en dierenambulance. De gemeente voert geen ander dierenwelzijnsbeleid uit. Dit laat de gemeente over aan de op dit gebied gespecialiseerde organisaties zoals de Dierenbescherming en de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming.

Verkeer en vervoer

Doelstelling

Het zorgvuldig geleiden van verkeersstromen is essentieel voor een balans tussen de kwaliteit van de leefomgeving, verkeersveiligheid en bereikbaarheid. Het college wil dat inwoners meer gebruikmaken van de fiets en het openbaar vervoer. Om die reden zet het in op de uitbreiding van openbaar vervoersaanbod en fietsinfrastructuur. Het college heeft oog voor innovaties in duurzame mobiliteit en zet daarnaast in op doelmatige, herkenbare en uniforme bebording en bewegwijzering.

Achtergrond / ontwikkelingen

In 2016 stelt het college een uitvoeringsplan op dat invulling geeft aan de beleidslijnen van de gemeentelijke Mobiliteitsvisie. In 2017 en verder voeren wij dit uit om zo de bereikbaarheid van de dorpen en de verkeersveiligheid voor de inwoners te vergroten.

In dit kader vraagt Zuidplas bij de minister aandacht voor de problemen op de snelweg A20. Het college gaat samen met de regio Rotterdam en de provincie de inzet op de lobby voor het verbreden van de A20 versterken, om de verkeersveiligheid en doorstroming te vergroten.

We zetten in op een versnelde verbreding waarbij we steeds de samenwerking zoeken met andere wegbeheerders.

Zuidplas zet in op het vergroten van de verkeersveiligheid, met daarbij specifieke aandacht voor fietsers. Hiervoor is het Fietsveiligheidsplan opgesteld en grotendeels uitgevoerd. Het restant van de aan te pakken fietsknelpunten in de gemeente pakken we aan als op de betreffende locatie grootschalige onderhoudswerkzaamheden plaatsvinden.

Ook neemt het college duurzame maatregelen zoals het verder faciliteren van elektrisch rijden.

De komende jaren blijft de gemeente zich inzetten voor gedragsbeïnvloedende

maatregelen. Om het gedrag van de verkeersdeelnemers positief te beïnvloeden zoekt het college actief samenwerking met lokale partners als Veilig Verkeer Nederland. Ook steunt de gemeente de initiatieven van educatie op school zoals het jaarlijkse verkeersexamen en de dode hoeklessen. Dit gebeurt in samenwerking met politie, Veilig Verkeer Nederland, de scholen en Transport en Logistiek Nederland.

Eind 2016 behandelt de gemeenteraad het Regionaal Verkeer- en Vervoerplan. Dit plan bevat een uitvoeringsprogramma. We kunnen nu nog niet inschatten tot welke acties dit leidt voor de gemeente Zuidplas en welke kosten dit met zich meebrengt.

Beleid

Vernieuwen

Voor het Zuideinde kiest de gemeente voor een fietsvriendelijke inrichting om de veiligheid voor fietsers te vergroten. In samenwerking met Rotterdam, HHSK en de provincie geven we uitvoering aan dit project in 2017, waarmee we een aanzienlijke subsidie ontvangen van de provincie. De middelen voor de reconstructie waren in IBOR voor 2019 gereserveerd. De kapitaallasten van € 45.000 drukken nu twee jaar eerder op de begroting. We vinden dekking voor deze kosten door herprioritering van de reconstructies.

Als we een structurele, kwalitatief hoogwaardige knip in het Zuideinde willen realiseren betekent dit dat er voorzieningen nodig zijn voor kentekenherkenning en cameratoezicht. Jaarlijks is het beheer en onderhoud hiervan geraamd op € 25.000.

Naast de verbetering van de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid zet het college in op een uitbreiding en optimalisatie van het bestaand openbaar vervoer. Hierbij richt het college zich uitsluitend op nieuwbouwplannen en reconstructies zodat de kosten beperkt blijven.

Autonome ontwikkelingen

Naar verwachting wijzigt op 1 januari 2017 de regelgeving rondom de kentekenplicht voor landbouwvoertuigen. Deze wijziging is positief voor de belasting van het gemeentelijk wegennet omdat waarschijnlijk een deel van de landbouwvoertuigen gebruik mag gaan maken van de provinciale wegen.

Versoberen/bezuinigen

In 2016 en 2017 worden diverse projecten uitgevoerd die sluijverkeer voorkomen (kruising N219- Zuidelijke Dwarsweg, knip Zuideinde, Moordrechtboog, overdracht N456 etc.). In afwachting van de effecten van deze maatregelen vindt geen onderzoek naar sluijverkeer plaats. De middelen die hiermee beschikbaar komen zetten we in voor de aanschaf van materialen om (sluij)verkeer te monitoren.

Milieubeheer

Doelstelling

De gemeente is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van haar taken rond milieuvergunningverlening, -toezicht en -handhaving. Zij draagt zorg voor een gezonde en veilige leefomgeving. Op locaties waar de wettelijke normen voor bodemvervuiling, geluidsoverlast, luchtvervuiling en externe veiligheid worden overschreden, pakt het college de knelpunten aan.

Achtergrond / ontwikkelingen

De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) voert namens de gemeente ook gemandateerde wettelijke milieutaken uit voor milieuvergunningverlening, -toezicht en -handhaving. Daarnaast voert deze dienst voor Zuidplas specialistische taken uit op het gebied van bodem, archeologie, geluid, lucht, externe veiligheid, milieu in relatie tot ruimtelijke ordening en duurzaamheid.

Het geluid van de snelweg A20 ter hoogte van de woonwijk Zuidplas in Nieuwerkerk aan den IJssel geeft overlast voor de inwoners van deze wijk. Dit probleem is bekend bij verantwoordelijk wegbeheerder Rijkswaterstaat, maar het nemen van geluidwerende maatregelen heeft op dit moment geen hoge prioriteit. In gesprekken die de gemeente voert met Rijkswaterstaat zal dit blijvende aandacht hebben.

Beleid

Autonome ontwikkelingen

Landelijk zijn er nieuwe milieu- en lozingsdoelen vastgesteld voor de glastuinbouw. Het Rijk streeft naar emissieloze kassen in 2027. Dit betekent op de korte termijn dat er onderzoek moet plaatsvinden naar de wijze waarop de bedrijfscontroles in het kader van de Wet milieubeheer uitgevoerd moeten worden. Het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard inventariseert momenteel samen met Hoogheemraadschap Delfland, de provincie en de betreffende gemeenten welke operationele en financiële consequenties dit heeft. Op basis daarvan ontwikkelende gezamenlijke partijen in 2016 een regionale strategie. De ODMH moet de controles die het namens de gemeente uitvoert mogelijk in 2017 al intensiveren. Hierover vindt nog regionaal overleg plaats.

Wat gaat het kosten?

De financiële effecten van de voorgelegde beleidswijzigingen.

5. Leefomgeving	Begroting 2017	Meerjarenraming		
		2018	2019	2020
5.1 Behoud en onderhoud				
Dierenwelzijn	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Totaal	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000

Bedragen in hele euro's, -/- is nadeel ten opzichte van de begroting. + is voordeel ten opzichte van de begroting

Dierenwelzijn

In 2016 wordt de raad geïnformeerd over de wettelijke taken van dierenwelzijn. Toegelicht wordt dat het uitvoeren van de wettelijke taken en de zorgtaken in het kader van de Flora en Faunawet een operationeel vraagstuk is dat meer kost dan in de huidige begroting is opgenomen. Deze meerkosten bedragen structureel € 30.000.

Programma 6

Algemene dekkingsmiddelen

Uitkomen met ons inkomen

Producten

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- Algemeen
- Belastingen
- Gemeentefonds

Uitgangspunten

Voor het opstellen van de begroting 2017 en de meerjarenramingen 2018-2020 gelden de volgende uitgangspunten:

Algemeen

- Een structureel sluitende begroting gedurende de coalitieperiode 2014-2018 inclusief meerjarenramingen;
- Handhaving van de in de begroting 2016-2019 afgesproken buffer van € 250.000 in 2017 en € 500.000 voor de jaren daarna;
- Geen lastenverhoging voor inwoners en bedrijven op onroerende zaakbelastingen gedurende de coalitieperiode.

Loonindexatie

Begin 2016 is een nieuwe CAO afgesloten voor gemeenteambtenaren voor de periode tot 1 mei 2017. Rekening houdend met deze CAO zullen de volgende percentages worden gehanteerd:

- Loonkosten 3% in 2016 (hiermee vervalt de in de begroting 2016-2019 opgenomen incidentele betaling van 0,74% in juli 2016);
- Loonkosten 0,4% in de periode januari tot mei 2017. Dat komt overeen met 1,2% op jaarbasis.

Prijsindexatie

- Goederen en diensten: inflatie conform CPI per peildatum 1 mei vanaf 2017;
- Instellingssubsidies conform het vastgestelde subsidiebeleid in de raad van 26 januari 2016 (R15.000120): inflatie conform CPI per peildatum 1 mei vanaf 2017.

Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds

De begroting 2017 heeft als uitgangspunt de meicirculaire 2015, hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- De taakmutaties inzetten voor de desbetreffende taak binnen de begroting;
- Integratie en decentralisatie uitkeringen, voor zover nodig, inzetten voor de

desbetreffende taak binnen de begroting;

- Bijstellingen in de uitkering voor het Sociaal Domein volledig verrekenen met de budgetten voor Participatie, Wmo en Jeugdhulp;
- Accessen inzetten als algemeen dekkingsmiddel en dienen voornamelijk ter dekking van de loon- en prijsindexatie.

Mocht blijken dat de accessen uit het Gemeentefonds onvoldoende compensatie bieden voor de loon- en prijsindexatie, dan doen we bij het opstellen van de begroting 2017 een voorstel om het nadelige saldo op te vangen. In dit voorstel vindt er een beoordeling plaats van de volgende beheersmaatregelen:

1. Verlagen of schrappen van de prijsindexatie;
2. Opvangen binnen de beschikbare behoedzaamheidsraming binnen de algemene uitkering;
3. Bezuinigingen en taakstellingen.

Belastingen

- De gemeente verhoogt de belastingen en heffingen conform CPI per peildatum 1 mei. Dit met uitzondering van de afvalstoffenheffing, rioolbelasting en onroerende zaakbelastingen;
- De tarieven van de onroerende zaakbelastingen moeten een opbrengst genereren die gelijk is aan het voorgaande begrotingsjaar, verhoogd met de areaaluitbreiding in het begrotingsjaar. Er wordt geen indexatie toegepast.
- De tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolheffing moeten 100% kostendekkend zijn;
- De raad stelt de belastingverordeningen, met uitzondering van de Verordening onroerende zaakbelastingen, en de begroting 2017 in dezelfde vergadering vast;
- De raad stelt de Verordening onroerende zaakbelastingen 2017 vast in de vergadering van december 2016.

Rente (conform de wijzigingen BBV 2017)

- De rente die aan de taakvelden wordt doorbelast is de omslagrente. De basis hiervoor is de boekwaarde van de activa die bij de taakvelden hoort. De omslagrente mag op een veelvoud van een half procent worden afgerond. De omslagrente mag maximaal 0,5% afwijken van het werkelijke rentepercentage dat aan de taakvelden moet worden toegerekend. Het renteresultaat kan hiermee maximaal 0,5% zijn;
- Toerekening van rente over het eigen vermogen gebeurt met maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de externe rentelasten over de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen;
- Voor de berekening van het financieringstekort wordt uitgegaan van een gemiddeld rentepercentage van 2%;
- Toerekening van de rentekosten van het grondbedrijf op basis van de notitie grondexploitatie van het BBV (maart 2016), die gebaseerd is op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Voor het begrotingsjaar 2017 geldt een rentepercentage van 1,9%.

Areaalontwikkeling

- In de VJN 2016 is een stelpost opgenomen vanwege de in het MPG 2016 opgenomen stijging van het aantal woonruimten. Dat levert in 2018 een voordeel op van € 100.000 en voor 2019 van € 200.000. Er is geen rekening gehouden met de hogere OZB-opbrengsten in de komende jaren maar ook niet met het feit dat we hierdoor gekort worden op de algemene uitkering en de structureel hogere kosten voor de openbare ruimte die de uitbreiding met zich meebrengt. De ervaring leert dat dit per saldo elkaar niet veel ontloopt. Met de opstelling van de programmabegroting wordt rekening gehouden met de verdere verwerking van deze gegevens.

Algemene ontwikkelingen

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Op initiatief van de VNG is in mei 2014 het rapport 'Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten' van de commissie-Depla opgeleverd. Hierin staan zeven adviezen voor vernieuwing. Rode draad in deze adviezen is het streven om het inzicht in de financiële positie – zeker ook voor niet-specialisten – en het onderling vergelijken van gemeentelijke begrotingen beter mogelijk te maken. Deze adviezen zijn nader uitgewerkt. Gelijktijdig heeft de commissie-BBV de boekhoudregels voor grondexploitaties gewijzigd en aansluiting gezocht bij de regelgeving voor de vennootschapsbelasting.

Met ingang van de begroting 2017 zijn de wijzigingen in het BBV in werking getreden. Deze wijzigingen hebben onder andere betrekking op de volgende onderwerpen:

1. Uitvoeringsinformatie, waaronder uniforme taakvelden;
2. Beleidsindicatoren;
3. Verbonden partijen;
4. Overhead;
5. Rente;
6. Inzicht in EMU-saldo;
7. Stelsel van baten en lasten;

Invoering Vennootschapsbelasting (Vpb)

Per 1 januari 2016 zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig voor activiteiten waarbij zij optreden als ondernemer. In 2015 zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd om te kunnen bepalen voor welke activiteiten de VPB-plicht geldt voor Zuidplas. In 2016 wordt een administratie ingericht, zodat begin 2017 de 1e aangifte VPB kan worden verricht.

Algemeen

De begroting 2017-2020 bevat een voorstel voor het meten van concretere maatschappelijke doelstellingen en/of effecten. In deze perspectiefnota geven we een aanzet voor de nieuwe doelstellingen, waarbij de reeds bestaande doelstellingen zullen vervallen.

Voor dit programma denken we aan de volgende doelstellingen::

Wat willen we bereiken?

- Structureel sluitende begroting gedurende de coalitieperiode 2014-2018 inclusief meerjarenramingen
- Handhaving van de in de begroting 2016-2019 afgesproken buffer van € 250.000 in 2017 en € 500.000 voor de jaren daarna.
- Geen verhoging van de onroerende zaakbelastingen voor inwoners en bedrijven gedurende de coalitieperiode 2014-2018. Met uitzondering van areaaluitbreiding van OZB.
- Geen bezuiniging op voorzieningen voor de inwoners en bedrijven gedurende de coalitieperiode

In de begroting 2016-2019 zijn drie doelstellingen opgenomen in programma 6 die een programmaoverstijgend karakter hebben. Bij deze doelstellingen zal nader worden bekeken hoe het maatschappelijke effect beschreven kan worden. In de begroting 2017-2020 wordt een voorstel opgenomen voor deze doelstellingen.

Wat willen we bereiken?

- Duurzame, sociale projecten van en voor inwoners en ondernemers van Zuidplas
- Betere doorstroom op de woningmarkt
- Een duurzame samenleving met aandacht voor mensen, omgeving en financiën

We constateren dat de financiële positie stabiel is. De financiële ruimte voor nieuwe ontwikkelingen of voor het opvangen van tegenvallers is echter nihil. In de doelstellingen hebben we afgesproken dat we de begroting sluitend houden en de lasten voor de inwoners en bedrijven niet laten stijgen. Dat vraagt een constante alertheid om voorstellen te toetsen aan het financiële beleid en integraal af te zetten tegenover andere (financiële) ontwikkelingen. Daarnaast kunnen autonome ontwikkelingen zorgen voor zowel positieve als negatieve financiële gevolgen, denk bijvoorbeeld aan de mogelijke afschaffing van precario op nutsbedrijven. Ook hiermee moet rekening gehouden worden om tijdig om te kunnen buigen en de duurzaam, evenwichtige begroting te handhaven.

Als gevolg van de wijzigingen in het BBV zullen de volgende onderwerpen een verdere uitwerking krijgen in de begroting 2017-2020:

- Verplichte / uniforme taakvelden;
- Verplichte / uniforme beleidsindicatoren;
- Verbonden partijen;
- Meerjarige balans en inzicht EMU-saldo;
- Overhead en rente.

Wat gaat het kosten?

De financiële effecten van de voorgelegde beleidswijzigingen.

6. Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2017	Meerjarenraming		
		2018	2019	2020
Totaal	-	-	-	-

Bedragen in hele euro's, -/- is nadeel ten opzichte van de begroting. + is voordeel ten opzichte van de begroting

Totaal overzicht financiële gevolgen programma's

Resultaat programma's perspectiefnota 2017	Begroting	Meerjarenraming		
	2017	2018	2019	2020
1 Dienstverlening en bestuur	-321.000	-443.300	-405.500	-402.500
2 Samenleving	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
3 Werk, economie en duurzaamheid	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
4 Ruimtelijke ontwikkeling	-	-	-	-
5 Leefomgeving	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
6 Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Totaal	-402.000	-524.300	-486.500	-483.500

© mei 2016 Gemeente Zuidplas.